

Kā gāja jestrājās
autosacensībās
ar devīzi
**Pierādi sevi
trasē**
Kabilē.

Pacienti un tuvinieki grib, lai ar viņiem runā, –

tāds ir kādas kuldīdznieku ģimenes secinājums pēc nedēļu pārciestās neziņas par jaunas sievietes diagnozi un ārstēšanas metodēm.

→ 4. lpp.

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEI

Nr. 32
(11 268)

Cena
0,68 eiro

Piektdiena, 2018. gada 16. marts

„Brīvība nav dāvana”

Ja šos vārdus pasaka Dainis Īvāns – viens no tiem, kuriem varam būt pateicīgi par Latvijas neatkarības izcīnīšanu, tie neskan kā lozungs, bet skaudra patiesība.

Galavošanās valsts atjaunošanai: LTF pārvalde

Ivars Godmanis, Sandra Kalniete un Dainis Īvāns kādā no Latvijas Tautas frontes aktivistu apspriedēm.

Vakar Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikums savu piekto, Latvijas simtgadei veltīto, profesionālās pilnveides konferenci sāka tieši ar Latvijas Tautas frontes pirmā vadītāja D.Īvāna priekšlasījumu. Tēma *Latvijas atgūšana* bija definēta tik precīzi, ka vairāk nekā stundu ilga stāstījums par mūsu valsts ceļu līdz šodienai šķita kā mirklis. Jo runāja cilvēks, kurš ik notikumu un procesu līdz Atmodai bija pats vai nu veidojis, vai atbalstījis. Vēstures, kā arī latviešu valodas un li-

teratūras skolotājiem, kuri bija auditorijas lielākā daļa, D.Īvāns piedāvāja bērniem un jauniešiem stāstīt par vēl neseno pagātni, par to, ka brīvība nav konstanta vērtība un nezūdošs jēdziens, ka tā nenozīmē pārticību un pilnu galdu. „Dzīvojam sarežģītā laikā, un brīvība var izslīdēt mums no rokām, ja nākamajām paaudzēm šo stāstu neizstāstīsim,” sacīja D.Īvāns.

Publicists aicināja skolotājus vest audzēkņus uz Latvijas Tautas frontes muzeju

Rīgā, kur pats arī strādā, vienlaikus rakstot scenāriju dokumentālām filmām.

Konference turpinās arī šodien, kad notiek darbs metodiskajās komisijās un ekspedīcija pa pulkveža Oskara Kalpaka brīvības cīņu vietām Skrundas novadā, kā arī tikšanās ar vēsturnieku Rūdolfu Brūzi un rakstnieka Edvarta Virzas mazmeitu Annu Žīguri.

Daiga Bitiniece
Lāsmas Reimanes foto

→ 6.-7. lpp.

Ko nozīmē doties vasaras meklējumos uz **Maroku** – savus piedzīvojumus, iespaidus un ieteikumus atklāj Jurgis Lipsnis.

„Nav jāgaida, ka citi dos tev. Pašam jādod otram. Tu kādam palīdzēsi un negaidot no cita saņemsi labo atpakaļ,”

pārliecinājusies
Aleta Jonele. → 10. lpp.

Pirmdien, 19. martā:

- Kādu pieredzi kurzemnieki guva Baltkrievijā.
- No atkarības var atbrīvoties.
- Atbild Skrundas novada vadītāja Loreta Robežniece.
- *Pelēkā vilka* nometnē arī Kuldīgas skauti.

ISSN 1407-9755

REDZĒJUMS

Edgars Peterlevics,
tāl. 63350567;
redakcija@kurzemnieks.lv

Kad pēdējos kilometrus vairs neatceries

Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD) kampaņai pret nogurumu pie auto stūres *Apstājies, pirms atslēdzies!* izveidots visai gaumīgs reklāmas rullītis televīzijā. Pēdējā laikā šī valsts iestāde aizvien vairāk sabiedrību uzrunā ar veiksmīgām reklāmām, kas prasmīgāk nodod mums vēlamo informāciju. Arī jaunākajā kampaņā viss izklāstīts kā uz delnas: pat ideālos apstākļos, ieskaitot auto-

„Labāk pāris minūšu stāvvietā pagulēt, nevis riskēt ar savu un citu cilvēku dzīvību.”

mašīnas tehnisko stāvokli un ceļa segumu, brauciena iznākums var būt nelāgs, ja autovadītājs nebūs izgulējies un pie stūres iemigs... kaut uz brīdi. CSDD norāda, ka noguris braucējs var būt tikpat bīstams kā iereibis, jo arī tādām ir palēnināta reakcija un zūd koncentrēšanās spējas. Kā sacījis CSDD vadītājs Andris Lukstiņš, šī ir nopietna un izplatīta problēma, taču konkrētu mērogu sekām nav iespējams noteikt. Tas tādēļ, ka iemiguša autovadītāja izraisītas avārijas iemeslu nevar precīzi noteikt, tāpēc nereti šādos negadījumos tas minēts kā nepareizs braukšanas ātrums. Risks iemigt pie stūres pieaug tieši rudens un ziemas tumsā, kad ar auto bieži jābrauc jau pēc saules norietēšanas. Tumsā ne tikai pieaug vēlme pēc miega, bet arī braucot tiek pastiprināti nogurdinātas acis. Turklāt aukstajā laikā automašīnas salons tiek apsildīts, tas gaisu sausina, bet siltais gaiss vēlās vakara stundās tā vien uzdzēn miegu.

Šoreiz CSDD izstrādājusi vairākus ieteikumus, kā izvairīties no atslēgšanās pie stūres. Pilnīgi piekritu tam, ka ar kafiju vien nebūs līdzēts, bet, lai aizdzītu uzmācīgo miegu, nāksies vien pagulēt 20 minūšu spēka snaudu. Labāk taču pāris minūtes veltīt pagulēšanai stāvvietā, nevis riskēt ar savu un citu cilvēku dzīvību. Ja nu nav gluži tā, ka pie stūres jau miegat ciet, tomēr noguruma pazīmes jūtat, pietiks ar vienkāršu izkustēšanos un svaiga gaisa ieelpošanu. Tā ķermenim atkal iedosiet enerģiju, lai droši tiktu uz mājām.

Savā braukšanas praksē esmu izmantojis tieši šo ieteikumu, un tas man palīdzējis, jo izjūtas ir neomulīgas, ja vienā brīdī pie stūres pēdējos piecus kilometrus neatceries. Tā ir pazīme, ka piezadzies nogurums.

LABOJUMI

14. marta *Kurzemniekā* rakstā *Ilgojas pēc plašākām telpām* nepareizi nosaukts Kuldīgas rajona invalīdu biedrības revidents Mirdzas Butkēvičas uzvārds. Autore Inguna Spuleniece lūdz par to atvainot.

Bet žurnāliste Lāsma Reimane lūdz atvainot par citu kļūmi: rakstā *Laulība piedzīvojumu pilna* pareizi jābūt, ka Valērijas un Mihaila Vasečko meita ir Sarmīte (nevis Skaidrīte).

TRIS VIEDOKĻI

Pēdējos gados bijis ne mazums diskusiju par Izglītības un zinātnes ministrijas (IZM) ierosinājumu skolas gaitas sākt jau sešos gados. Vecāki, pedagogi un psihologi iebilst, ka tad bērns skolai vēl nav gatavs. Lai gan tiek argumentēts, ka mācību programma tiks pielāgota, sabiedrības spiediena dēļ IZM piekritusi, ka vecāki drīkstēs izvēlēties – laist bērnu mācībās sešos vai septiņos gados.

Kā zināt, vai sešgadnieks skolai gatavs?

Bērna attīstība un mācību programma

1. Ilze Sedliņa, psiholoģe: – Viena lieta: jāskatās uz katra bērna attīstību. Otra lieta, kas līdz galam nav skaidra, – kāda būs izglītības programma skolēnam, kuram ir seši gadi: vai tā paliek gandrīz tāda pati, un tad tas sešgadniekam ne vienmēr ir veiksmīgs sākums, vai arī tā tiek pielāgota vecumam gan intelekta, gan personības brieduma ziņā. Pašreizējā

sistēmā man ir atšķirīga pieredze. Esmu daudz strādājusi ar bērniem, kuri skolā palaisti pārāk agri. Bet pie manis parasti nāk tad, kad jau ir sarežģījumi, tāpēc grūti spriest, kā ir kopumā. Visbiežākie sarežģījumi ir biežāka slimošana, kašķīgums, raudulīgums. 4. klasē un īpaši pēc tam nāk lūzums – bērni ir ļoti jutīgi, mācību viela ir pārāk grūta, viņi netiek līdz un

ātrāk nogurst, jo vēl nav pietiekamas psiholoģiskās sagatavotības, smadzeņu darbības brieduma. Izlemjot, vai sūtīt bērnu uz skolu sešos gados, ir vērts ieklausīties dārziņa audzinātājas vērtējumā. Ja bērniņš izrāda interesi par lasīšanu, rakstīšanu vai veidošanu, tā ir laba pazīme – viņš, iespējams, ir intelektuāli gatavs. Bet vēl jāskatās, cik viņš jutīgs un patstāvīgs.

Jāpalīdz pilnveidoties skolotājam

2. Anita Petere, pedagoģijas profesore: – Bieži uz šo jautājumu skatāmies virspusēji un no savas pieredzes. Ja asociējam sevi ar 1. vai 2. klases skolēnu, tad redzam sevi skolas solā ar paceltu rociņu. Mēs nepaskatāmies, ka jaunajā kompetenču pieejā mainās viss process: no

skolēna, kurš ir izpildītājs (kā tas bija manā laikā), uz skolēnu, kurš ir aktīvs darītājs. Te tā lielā atšķirība. Ja tiek īstenota kompetenču pieeja, sešgadnieks ir gatavs sākt skolas gaitas, jo klasē viņš ienāks kā sadarbības partneris. Beidzot jāsaprot, ka skolotājs palīdz radīt iespēju, lai bērns var piedāvāt

savas idejas un sadarboties. Pedagoģam jāvar izziņāt skolēna vajadzības. Jā, ļoti lielu atbildību uzliekam skolotājam, tāpēc visvairāk jādomā, kā ar profesionālo pilnveidi palīdzēt viņam ar sešgadnieku strādāt. Tas ir galvenais akcents, un nav jālauž šķēpi – ir vai nav gatavs sešgadnieks.

Viss nav pārdomāts

3. Larisa Flugrāte, direktores vietniece Kuldīgas Centra vidusskolā: – Tagad mums 1. klasē ir tikai viena meitenīte, kura mācības sākusi sešos gados. Vērojot stundas un sarunājoties ar skolotājiem, neesmu konstatējusi, ka tiem, kuri sākuši iet skolā no sešiem gadiem, būtu problēmas, bet tas ir ļoti atšķirīgi, cik bērns gatavs, kā viņam veicies bērnudārzā.

Taču par jauno kompetenču modeli uzskatu, ka tur viss nav pārdomāts.

Pirmkārt, jautājums ir par bērnu sagatavotību, otrkārt, par psiholoģisko gatavību, treškārt, par to, cik gatava ir skola. Pirms daudziem gadiem skolā bērni varēja arī gulēt pusdienlaiku – tam bija paredzēta atsevišķa telpa. Tagad, kad pagājuši gadi 15 vai pat 20, tādu telpu vairs nav, un, lai tās ieviestu, vajag papildu naudu. Cik tas būtu iespējams? Turklāt bērnam tad vēl ir bērnība, viņš var psiholoģiski un citos veidos sagatavoties, apgūstot

pirmsskolas programmu, un tad nākt uz skolu.

Arī pirms gadiem desmit bija diskusija, kādā vecumā sākt skolu, bet tā pieklusa. Tagad tā atgriezies, un diez vai viss ir kārtīgi pārdomāts – vai neradīsies haoss, kad vienā klasē būs gan sešus, gan septiņus gadus veci bērni. Jau tagad skolotāji cenšas rast pieeju katram, bet, ja vēl būs gada atšķirība, tas būs daudz sarežģītāk.

Maija Jankovska

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Par ko esat strādājis un par ko vēlētos pārkvalificēties, ja būtu vajadzība?

Agnese Lipinga, grafiskā dizainere: – Man ir maģistra grāds mākslā, bet, ja būtu kas jāmaina, esmu gatava dažādiem izaicinājumiem. Varētu mācīties finanšu jomā vai par lielu uzņēmumu darbību. Man patīk, ja kaut kas mainās, varu uzzināt vairāk. Ir labi, ja dzīves laikā profesiju var pamainīt, jo visi jaunībā nav izvēlējušies to, kas tiešām patīk. Kāpēc lai to nemainītu?

Anita Bīriņa, lauksaimniece: – Esmu strādājusi bērnudārzā, skolā, tagad esmu lauksaimniece. Iespējams, kaut kad gribētu pamēģināt vēl ko citu. Ir ļoti labi, ja cilvēkiem dota iespēja nodarbošanos mainīt. Vienīgi es dzīvoju laukos, un man tad būtu daudz jābraukā.

Alla Rute, šuvēja: – Esmu bijusi adītāja sadzīves pakalpojumu kombinātā. Kad darbavietu likvidēja, biju strādniece *Vulkānā*. Kad arī to likvidēja, strādāju *Kuldīgas tekstilā* par šuvēju. Pārkvalificēties vairs negribētu, jo šis darbs man patīk – tas ir sirds darbs. Ļoti labi, ja nodarbošanos kāds maina tad, kad darāmais nepatīk. Tad var atrast sirdslietu.

Raimonds Driksna, celtnieks: – Esmu bijis arī taksists. Tagad Norvēģijā strādāju celtniecībā un nepārkvalificēšos, bet vispār mani interesētu pašradīt jūrniecībā. Kādreiz Liepājā mācījos Jūrniecības koledžā, bet nepabeidzu.

Elena Babska, pensionāre: – Esmu bijusi noliktavas pārzine, pēc tam kadru inspektore. Pārkvalificēties negribētu, jo kadru daļā man ļoti patika. Tur jāstrādā ar juridiskiem jautājumiem – tas bija interesanti. To, ka cilvēki profesijas maina, vērtēju pozitīvi, jo tad neiestājas rutīna un ir interesanti.

Ieva Fetere, auklē savu bērniņu: – Esmu auklīte, un darbs man patīk. Neesmu domājusi, ko vēl gribētu darīt. Varbūt mēģinātu kaut ko mākslā? Tas, ka cilvēki profesijas pamaina, ir ļoti labi, jo tad neapnīk – uz darbu var iet ar prieku.

Jolanta Hercenberga
Andras Ālītes foto

Pieaugušie mācīsies ar valsts atbalstu

No 12. marta jau var pieteikties pieaugušo izglītības projektā *Nodarbināto personu profesionālās kompetences pilnveide*, kuram Valsts izglītības attīstības aģentūra (VIAA) izsludinājusi otro kārtu.

Šoreiz strādājošie un pašnodarbinātie var izvēlēties paaugstināt kompetenci un konkurētspēju 12 tautsaimniecības nozarēs 68 izglītības iestādēs visā Latvijā, tostarp sešās nozarēs un četrās izglītības iestādēs Kuldīgā: Latvijas Kultūras akadēmijā, Liepājas Universitātē, Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumā (KTTT) un mācību centrā *BUTS*.

TIKAI VIENU REIZI

Kuldīgas novada pieaugušo izglītības centra (PIC) biroja darba organizators Lauris Klestovs stāsta, ka pieteikties var ikviens strādājošais, kurš sasniedzis 25 gadus. Dokumenti jāiesniedz izvēlētajā izglītības iestādē, lai jūnijā var sākt veidot grupas. Var interesēties PIC, savukārt Nodarbinātības valsts aģentūras filiālē var saņemt karjeras konsultāciju, kura joma katram atbilstošāka. L.Klestovs uzsver, ka šajā projektā var mācīties tikai vienu reizi, tāpēc izvēle rūpīgi jāpārdomā: jāizpēta programmu saturs, nodarbību grafiks, jānoskaidro, vai mācību apguvē vajadzīgas priekšzināšanas, kas būs pasniedzēji utt.

Strādājošie un pašnodarbinātie Kuldīgā četrās izglītības iestādēs var papildināt zināšanas 20 izglītības programmas sešās nozarēs.

JĀPIESAKĀS LĪDZ 16. APRĪLIM!

Kur meklēt informāciju:

- Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikumā, Liepājas ielā 31, www.kuldigastehnikums.lv vai e-pastā: slegelmilha@inbox.lv, tālr. 26883419;
- mācību centra *BUTS* Kuldīgas filiālē, Kalna ielā 19; www.buts.lv, e-pastā: kuldiga@buts.lv, tālr. 27898041, 63323027;
- Liepājas Universitātē, www.liepu.lv; e-pastā: liga.apenite@liepu.lv, tālr. 20234301;
- Latvijas Kultūras akadēmijā, www.lka.edu.lv.

KONSULTĀCIJAS PAR MĀCĪBĀM NOVAĀDĀ SNIEDZ PIEAUGUŠO IZGLĪTĪBAS KOORDINATORI.

- Kuldīgā, Pilsētas laukumā 2, konsultē Lauris Klestovs, tālr. 63322540, 29969269, lauris@kuldiga.lv.
- Visi koordinatori: <http://bit.ly/Plkoordinatori>.
- Mācību un izglītības iestāžu saraksts, pieteikšanās kārtība, dokumenti u.c. informācija: www.macibaspieaugusajiem.lv.

PAR NIECĪGU MAKSU

Programma mazinās darba roku trūkumu svarīgās nozarēs un darbaspēka novecošanos. Ja ir daudz pieteikumu, īpašas priekšrocības uzņemšanā ir strādājošajiem no 45 gadiem noteiktās profesiju grupās. Mācību izmaksu lielāko daļu sedz ES fondi un valsts, iedzīvotājiem jānodrošina 10% līdzmaksājums, kuru var maksāt arī darba devējs. Neformālās izglītības programmās iedzīvotāja maksājums nepārsniedz 36 eiro, citās programmās tas var būt pat vairāki simti eiro. Maznodrošinātajiem un trūcīgajiem nav jāmaksā, viņiem pieejama arī transporta kompensācija mācību laikā. Strādājošie ar in-

validitāti var pretendēt uz asistenta vai surdotulka izmaksu atlīdzību.

NE TIKAI INŽENIERI

KTTT var papildināt vai apgūt zināšanas ne tikai inženiertehnoloģijās, bet arī tūrismā, viesmīlībā, ēdienu gatavošanā utt. Tehnikuma direktore Dace Cine norāda, ka dažās specialitātēs tomēr vajadzīgas priekšzināšanas. Var interesēties mājaslapā vai atnākt uz tehnikumu.

Mācību centra *BUTS* Kuldīgas filiālē var pieteikties piecās programmās: punktveida metināšanā, mēbeļu restaurācijā, datu analizē un pārskatu sagatavošanā (*MS Excel*), rasēšanas pamatos, kā arī

darbā ar motorzāģi un krūmgriezi. Filiāles vadītāja Daiva Krastiņa piebilst, ka šīs profesijas izvēlētas pēc pieprasījuma darba tirgū, vietējo pasniedzēju piedāvājuma un mācību bāzes iespējām. Kuldīdznieki un tuvejo novadu iedzīvotāji var pieteikties mācīties arī citās pilsētās, ja var to savienot ar darbu.

JA BŪS INTERESE

Liepājas Universitātes (LiePU) mūžizglītības nodaļa piedāvā apgūt 80 stundu neformālo izglītību *Datorprogrammas interjera noformējumam (Sweet Home 3D, Sketch UP, Corel Draw) pamati* cilvēkiem ar dažādu izglītību un bez priekšzināšanām. Projektu

vadītāja Līga Apenīte norāda, ka mācības notiks brīvdienās Kuldīgā, Latvijas Universitātes telpās (Kalna ielā 19), ja būs pietiekams skaits interesentu. Nodarbības vadīs LiePU lektore dizaina un jauno mediju mākslas programmā Ilva Magazeina un *SIA RIPO fabrika* vizuālās reklāmas dizainere Guna Bierande-Bierena.

PAR REŽIJU UN MUZEJIEM

Latvijas Kultūras akadēmija (LKA) skatuves mākslas kolektīvu vadītājiem, kā arī skolēnu interešu izglītībā strādājošiem piedāvā apgūt režiju un aktiermeistarību. Kursi noritēs trīs sesijās: pa 70 stundām jūnijā un augustā Pelču internātpamatskolā-attīstības centrā, bet oktobrī būs jābrauc uz Eduarda Smiļģa muzeju Rīgā (20 stundas). Tas vēl tiks koriģēts, kad būs informācija par pieteikšanos. Programmu vadīs docente Rita Lūriņa, piedalīsies LKA pedagogi un vieslektori. Var pieteikties mācībām arī Saldus tehnikumā, kur akadēmija aicina apgūt muzeju darbības pamatus. Pretendentiem jābūt vidējai izglītībai; ja pieteiksies pārāk daudzi, priekšroka būsot kurzemniekiem.

Daina Tāfelberga

Ceļi apledo, satiksmi ierobežo

Turpmākajās dienās tiek prognozēts kaļšals, kas turpināsies visu nākamo nedēļu, taču atkušņa laikā ierīkoti transporta masas ierobežojumi lielākajā daļā ceļu saglabāties.

Kā informē *Latvijas Valsts ceļi* (LVC), pēc sniega nokušanas vēl saglabāties mitrums, naktīs ir sals, tāpēc brauktuves apledo. Autovadītāji tiek aicināti ievērot laika apstākļiem un segumam atbilstošu braukšanas stilu un

ātrumu. Vienlaikus šonedēļ šķīdoņa dēļ vairāk nekā 100 valsts grantēto ceļu posmos ieviesti transporta masas ierobežojumi, tostarp visvairāk Kuldīgas, kā arī Ogres un Aizkraukles apkārtnē.

No visa valsts ceļu tīkla vairāk nekā puse ir grantētie – pārsvarā vietējas nozīmes ar nelielu satiksmes intensitāti. Transporta masas ierobežojumi tiek ieviesti un atcelti pēc katra ceļa izvērtēšanas. Mājaslapā www.lvceļi.lv in-

formācija regulāri tiek atjaunota.

Līdzīga situācija ir uz pašvaldības ceļiem. Gan Kuldīgas, gan Skrundas un Alsungas novadā vairākās vietās masas ierobežojums ir jau no 7 t, bet daži ceļi bīstamajā laikā kravas transportam vispār slēgti – ierīkota zīme nr. 306, kas aizliedz braukt automobiļiem un to sastāviem, kuru pilna masa lielāka par 3,5 t (ja zīmē masa nav norādīta), kā arī traktortehnikai.

LVC MŪSPUSĒ IERĪKOJUŠI ZĪMI, KAS PAR 10 TONNĀM SMAGĀKAI TEHNIKAI LIEDZ BRAUKT PA ŠĀDIEM VIETĒJIEM CEĻIEM:

Kuldīga-Skrunda-Embūte (10 km posmā pie Nīkrāces), Ēdole-Priedulāji, Lēnas-Aiši, Ciecere-Ikaiši-Vārme (no 2. km), Vecais suitu ceļš (no krustojuma ar reģionālo ceļu Kuldīga-Alsunga-Jūrkalne un vietējo Ivandes ceļu),

Basi-Apriķi, Ķikuri-Alsunga (no Basiem līdz Alsungai), Turlava-Valtaiķi-Kalvene-Embūte (aiz 25. km).

Daina Tāfelberga
Lāsmas Reimanes foto

NO VALSTS POLICIJAS IKDIENAS

Uzmanību – zog katalizatorus!

Informē Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes speciāliste Signe Šteinberga.

9. marts. Pēc 6.00 konstatēts, ka Kuldīgā, Ganību ielā, iekļūstot iežogotā teritorijā, no automašīnām *Volkswagen LT 35* un *Mercedes Benz 312D* nozagti divi katalizatori. Arī Padurē no 8. līdz 12. martam automašīnai *Toyota Hilux* nozagts katalizators. Sākti kriminālprocesi.

12. marts. 10.45 Kuldīgā, Adatu ielā, 1968. gadā dzimis

vīrietis diviem zēniem nodevis cigaretes, ko pēc viņu lūguma nopircis veikalā. Sākta administratīvā lietvedība.

13. marts. 17.47 Skrundas novada Nīkrāces pagasta Dzeldā 1983. gadā dzimis vīrietis ar automašīnu *Opel Astra* brauca 2,01 promiles reibumā un bez tiesībām. Sākts kriminālprocess.

Uzklausīja Iveta Grīniņa

NUMURA CITĀTS

„Izrādās, lidsabiedrība *Ryanair* piekopj jaunu politiku: ja nepiemaksā, lai sēdvietas var izvēlēties, ceļotājus, kuri biļetes pirkuši kopā, izsēdina iespējami tālu vienu no otra. Nekas – trīs stundas līdz Marokai nav deviņas līdz Japānai, tāpēc esam gatavi sēdēt katrs savā lidmašīnas galā,” stāsta Jurgis Lipsnis.

Grib, lai ar viņiem runā

Pacienti un tuvinieki grib, lai ar viņiem runā, – tāds ir kādas kuldīdznieku ģimenes secinājums pēc nedēļu pārciestās neziņas par jaunas sievietes diagnozi un ārstēšanas metodēm.

Viss beidzies labi, un pašas slimnieces un radu ļaunākās hipotēzes neapstiprinājās, tomēr vēl aizvien ir jautājums, kādēļ Kuldīgas slimnīcā mediķi bijuši skopi uz sarunu un atbildēm. „Negribu nevienam ārstam sviest ar akmeni,” saka sievietes krustmāte. „Man Kuldīgas slimnīcā ir ļoti laba pieredze, bet pārsvarā ar ārstiem, kurus pazīstu vaigā, – viņi izstāsta, kas notiek, lai nav jāmokās veltīgos jautājumos.”

KAS NOTIKA

Kuldīgā

30 gadus veca sieviete 3. martā sākusi vemt. Sākumā ģimene domājusi, ka iečests kas nelāgs, bet varbūt vīruss, taču nelabums nav pārgājis arī nākamajā dienā (svētdien).

7. martā *Kurzemniekam* stāsta satrauktā krustmāte: „Izsaucām ātro palīdzību. Atbrauca, aizveda uz slimnīcu, tur uzlika sistēmu, palaida mājās. Bet mana krustmeita turpināja vemt. Pirmdien atkārtojās tas pats, otrdien – arī. Prātā radās jaunas diagnozes. Uzstājām, lai cilvēku, kurš tik tikko var paiet, patur slimnīcā. Terapijas nodaļā neesot vietas, tad meiteni ievietoja ginekoloģijā. Ja šeit nav vietas, vediet

Liepājā

Tajā pašā dienā sievieti, kurai labāk nav kļuvis, radi pārveduši uz slimnīcu Liepājā. „Arī tur bija ilgi jāgaida, jo iepriekš tika uzņemts slimnieks ar infarktu un mazs bērns. Kad krustmeita beidzot piekļuva pie dakteriem, sākās komunikācija: par viņu interesējās, apsprieda mūsu versijas un skaidroja, kāpēc tās nevarētu būt patiesas. To dzirdēja un saprata arī krustmeita.

Par kuldīdznieku veikumu liepājnie-

uz Liepāju, Ventspilī! Tikai nosakiet, kas cilvēkam kaiš! Trešdien veselība neuzlabojās, lūdzām, lai uztaiša endoskopiju. Atbilde: „Kamēr viņa vemj, to izdarīt nevar.” Bet laist mājās tādu cilvēku varēja?”

Radinieku prasītā endoskopija sagaidīta 8. martā 13.00, kaut solīta no rīta, turklāt pēc tam, kad sievietes māsa reizes trīs gājusi pie ārstējošā mediķa. „Pēc endoskopijas mums pateica: „Tur nekā tāda nav!” Ar tādu sapratām to, ka nav tā ļaunākā diagnoze, bet neuzzinājām, kāda tad ir. Vēl tika pateikts, ka krustmeitai sliktā dūša ir no iedomām.” Arī citi radi esot sašutuši par tādu attieksmi.

ki teica: izmeklējumi ir korekti, tikai izpalikusi konkrēta diagnoze. Turklāt bijām patīkami pārsteigti, ka akūtos pacientus Liepājā apskata jau agri no rīta – izmeklējumi notiek pirms 9.00. Liepājas ārsti noteica diagnozi – gastrīta uzliesmojums – un ārstēšanu. Pirmdien krustmeita bija mājās un tagad nevemj,” nedēļu ilgušo notikumu aprakstu beidz krustmāte.

MEDIĶU VIEDOKLIS

Katra situācija jāatrisina slimnīcā

Kuldīgas slimnīcas kontrolārsts Āris Pētersons uz *Kurzemnieka* jautājumiem 7. martā atbild: „Vai pacientes radi ir medicīniski tik izglītoti, ka visu zina labāk? Ir lietas, kas nenotiek tik ātri, kaut gan viss tiek darīts. Visi tagad domā: cilvēks atnāk uz slimnīcu, un viss notiek tūlīt un tagad. Ja kādam ir pretenzijas, ja netiek ar ārstējošo ārstu galā, tad jādodas pie nodaļas vadītāja vai jānāk pie manis, nevis jāskrien uz *Kurzemnieku*. Katra gadījuma izskatīšanai ir kārtība, kas izlikta pie sienas.

Tā tikai šķiet, ka par Kuldīgas slimnīcu ir daudz sūdzību. Tas tāpēc, ka šī ir viena no iestādēm, kas vispār vēl strādā. Dobeles slimnīcā tūlīt būs ciet terapija, Ventspilī nav, kas strādā ginekoloģijā. Tas, kas notiek, ir medicīnas krahs visā valstī. Ja ir pretenzijas pret mūsu uzņemšanas nodaļu, varam ieteikt vērsties citā. Mēs kolektīvā runājam par saskarsmi, uzlabojam pacientu drošību, cik atļauj finansējums, runājam par kvalitāti. Visu to mēs darām.”

„Žēl, ka izmeklējums bija jāgaida”

Terapijas nodaļas vadītāju Viju Rendnieci *Kurzemnieks* sazvanija šonedēļ: „Es dežurēju

svētdien, kad paciente atbrauca pirmo reizi. Paņēmām analīzes, tās bija normālas, izpilinājām sistēmu. Palika it kā nedaudz labāk. Viņa pati negribēja slimnīcā palikt. Pirmdien bija gājusi pie ģimenes ārsta, tur pilnāties kuņģa zāles. Sākumā bija doma par saindēšanos, jo viņa ēdusi sardelīti, visticam un viss sācies pēc tam – bez temperatūras, bez nekā cita. Ar parastajām zālēm labāk nekļuva.

Slimnīcā viņa iestājās otrdienas pēcpusdienā. Otrdien, trešdien veicām izmeklējumus, kuros citas iespējamās vainas atkrita. Bija jāgaida gastrokopija jeb kuņģa izmeklēšana, kas var notikt ceturtdien. Trešdienas ir vienīgās dienas, kad endoskopista slimnīcā nav. No mājām viņu izsaucam tikai tad, ja ir akūtas situācijas, piemēram, asiņojošs kuņģis. Šī situācija nebija tik akūta, lai gan slimniekam ļoti nepatīkama. Pēc gastrokopijas noskaidrojās, ka kuņģī ir iekaisums, bet nevarējām pateikt, vai tas ir vienīgais iemesls. Radinieki bija sarunājuši Liepāju, iedevu līdz izmeklējumus, un pacienti aizveda. Viņa nebija tādā stāvoklī, lai vestu ar neatliekamo palīdzību. Es pacienti redzēju trešdien, teicu, ka ķirurģiska vaina nav, bet arī to, ka precīzu diagnozi pēc analīzēm vien noteikt nevaru. Žēl, ka gastrokopija bija jāgaida.”

Inguna Spuleniece

Bez bailīgiem braucējiem

11. marta rīts atausa pavasarīgi dzestr, Kabilē solīdams jauku dienu. Tas priecēja arī autosacensību *Pierādi sevi trasē* rīkotājus.

Trasē rosība sākās ap 7.00, lai izliktu pēdējās norādes un ierobežotu teritoriju. Ap 10.00 ieradās dalībnieki, skatītāji un galvenais tiesnesis Rihards Lasmanis. Tad – iepazīšanās ar trasi, pa kuru *Mitsubishi L200* līgani aizvilkās ar lielu piekabi un dalībniekiem. Dalības maksa bija viens eiro.

GAN IESĀCĒJI, GAN VECMEISTARS

12.00 pirmās trasē devās Ance Bergmane ar priekšpiedzīņas mašīnu *Mazda 323* (šī *Mazda* trasē devās vēl 12 reizes, jo tika iznomāta braucējiem, kuri pieņēma savu mašīnu vai kuriem tādas nav). Tā nepievīla arī Māri Leimani, kurš pamatsacensībās parādīja vislabāko laiku priekšpiedzīņas klasē vīriešiem – 4:31.10. Viņam konkurenci izrādīja Andris Rancāns ar auto *Honda Civic* – 4:40.08. It kā smagnējais *Passat*, priekšējo *bamperu* noņemot trasē viducī, sasniedza trešo rezultātu. Šo mašīnu stūrēja Matīss Polis. Jāpiemin sacensību jaunākie

Kabiles autosacikstēs *Pierādi sevi trasē* dalībnieki sakāpuši piekabi un tiek iepazīstināti ar trasi.

dalībnieki: Artis Madars Rancāns, Reinis Ķieģelis, Markuss Kairiis un Rainers Žilinskis. Visiem ir 15 gadu, un labākais no viņiem – Reinis. Tūlīt aiz viņa startēja vecākais dalībnieks Jānis Graudiņš (69 gadi). Ne viens vien *GAZ-51 norallots* kolhoza laikos, tāpēc neapstājams bija viņa prieks, kad tika iedota *Mazda*. Saule un intensīvā kustība trasi pamazām padarīja ātrāku. To pierādīja neoficiālie braucēji, kad A.Rancāns ar *Hondu* savu rezultātu uzlaboja par 22 sekundēm. A.Bergmane, tā pa īstam izvīzinot sacensību galveno tiesnesi Rihardu, rezultātu uzlaboja par minūti un astoņām

sekundēm. Vēl viens neoficiālais braucējs bija tad, kad trasē devās rallija vecmeistars Gunārs Gutlands – tiesa gan, kā blakus-sēdētājs, bet skatītāji vienalga startā pavadīja un finišā sagaidīja ar ovācijām.

AR SNIEGU ARĪ BUSIŅĀ

Trasē devās vīri ar aizmugures piedziņas mašīnām. Gandrīz kā putnu dziesma ar kārtīgām šķidrā sniega šļakatām skanēja mašīnai *Mercedes Benz 2000*, ko vadīja Māris Leimanis. Viņam 1. vieta un labs laiks – 4:58.47. Pa to laiku divi vīri *Ford Transit busiņā* intensīvi meta sniegu, lai noslogotu pakalējo tiltu.

Tas palīdzēja Ērikam Bekmanim un Dāvim Šulcam attiecīgi sadalīt otro un trešo vietu. Pēc ilgās pierunāšanas atradās dāmas, kas radīja konkurenci Ancei. Marika Hartmane par sekundi apsteidza Egītu Saulgriezi, kurai bedrainie ceļi un reizēm bezceļi ir ikdiena.

Tad uz starta stājās 4x4 pilnpiedzīņas auto un džipi. Šeit agresīva braukšana, un nebija bail nobraukt no dīķa dambja ne uz vienu pusi, kur ledus, ne uz otru, kur koki un krūmi. Šajā klasē labākais Atvars Polis, otrajā vietā atstājot Didzi Blindu (abi brauca ar *Nissan Terrano*), bet Ainārs Guštīlo ar daudz jaunāko *Ford Ranger* – trešais.

„Gandrīz kā putnu dziesma ar kārtīgām šķidrā sniega šļakatām skanēja mašīnai *Mercedes Benz 2000*.”

NIVA ATGŪST BALSĪ

Sacensību organizators, atcerēdamies kolhoza labākos laikus, kad tehnikas remonts bieži tika atalgots litros, uz trasi atvilka *Nivu 2121* ar lielu uzrakstu *0,7 litri* – tas tiks tai ļaužu kopai, kas atdzīvinās 1,6 litru dzinēju. Raitis Ķieģelis ar kompāniju ņemās, ņemās, līdz džipu iebraucienos *Niva* uzņēma savu dziesmu un devās trasē. Sākumā tā klepoja un bija lēnīga, bet beigu daļā ieskrējās tā, ka neieklāvās pēdējā līkumā. Priecē 17 gadus vecā Raivo Zal-kovska braukšana, kas abās klasēs izbrauca no piecām minūtēm. Nosacītajā virtuvē rojās Zane, Ance, Aiga un, protams, bērnu bariņš, kas gādāja malku, vārtīja zupu un tēju. Malkas gatavošana ar sentēvu instrumentu divroci viņiem sagādāja prieku. Organizatori izsaka pateicību servisam *Andra auto* un SIA *Pindstrup Latvia* Vānes iecirknim par atsaucību dāvanu sponsorēšanā. Paldies visiem, kuri palīdzēja sagatavot trasi, un Kabiles pagasta pārvaldei par sapratni!

Aivars Bergmanis,
sacensību rīkotājs
Eduarda Skabja foto

Bibliotēka – vieta, kur satikties

Grāmatu piegāde mājās, lasītāju klubiņš, konkurss jauniešiem un bērniem, Vārmes vēsture cilvēku stāstos – tie ir tikai daži ieteikumi, kas izskanēja Kuldīgas bibliotēkas diskusijā par pagasta bibliotēkas nākotni.

Vārmē uz domu apmaiņu atnāca ap 20 iedzīvotāju, un par to priecājās gan bibliotēkas vadītāja Iveta Okmane, gan viņas Kuldīgas kolēģi. Iestādes direktore Laima Ostele noslēgumā teica: „Ivetai tagad tik daudz ideju! Ceru, ka jūs visi, kas šodien atnākuši, esat gatavi viņu atbalstīt.”

VAJADŽĪGS ATTĪSTĪBAS PLĀNS

„Bibliotēku attīstības plānu 2019.–2021. gadam esam nolēmuši izstrādāt visam novadam kopā, tāpēc svarīgi dzirdēt jūsu domas. Bibliotēka strādā tieši jums,” tā L. Ostele vērsās pie vārmeniekiem un aicināja izteikties, kāpēc laukos bibliotēka vajadzīga.

I. Okmane stāstīja par pakalpojumiem Vārmē. Līdztekus iespējai lasīt jaunākās grāmatas un presi dažāda vecuma cilvēki te var apgūt datorprasmes, izmantot dažādās interneta iespējas, piemēram, nopirkt un izdrukāt pasākumu biļetes. Var izmantot datu bāzi *Letonika*. „Abonējam divu novadu laikrakstus – *Kurzemnieku* un *Saldus Zemi*, bet no *Lursoft* laikrakstu bibliotēkas var izdrukāt jebkuru rakstu. Pieaugušie internetā meklē informāciju vai samaksā rēķinus, jaunieši meklē mācībām vajadzīgo,” uzskaitīja I. Okmane.

Bibliotēka sadarbojas ar skolu un pirmsskolas iestādī, ar senioriem, jauniešu centru *Čiekurs* un pagasta pārvaldi. Pasākumi vairāk domāti mazajiem lasītājiem: „Piecgadniekus un sešgadniekus radinām pie grāmatām un lasīšanas. Reizi vai divas nedēļā viņi nāk uz tematisko pēcpusdienu, kurā ir uzdevumi un rotaļas. Divreiz mēnesī nāk ciemos rotaļu grupas bērni. Lasīšanas programmā *Bērnu un jauniešu žūrija* piedalās arī pamatskolas bērni un jaunieši. Kopā ar skolu rīkojam pasākumus, pie mums ciemojusies rakstniece

Ko vēl organizēt pagasta bibliotēkā? To sarunas dalībnieki apsprieda darba grupās.

Ieva Melgalve un dzejnieks Māris Rungulis.”

Regulāri rīkotas izstādes, tostarp bija apskatāmas vārmenieču Kristīnes Bēricas un Lāsmas Vilkas gleznas.

JĀPASPĒJ APKOPOT ATMIŅAS

Visiem atnākušajiem vērtīgs šķita ieteikums pētīt pagasta vēsturi. Skolotāja Rita Kūle: „Domājām par tikšanos ar iedzīvotājiem, kuri pastāsta atmiņas. Tās var pierakstīt un saglabāt, bet vērtīgākā, protams, būtu dzīvā saikne. Vajadzētu konkretizēt tēmu, piemēram, 20. gadsimta 70. gadi vai kolhozu balles. Tie nebūs kā dzīvesstāsti. Piemēram, vai

jaunieši zina, kas bija bērnu dārzs *Zilīte*? Man vēl saglabāti tā formastērpi.”

L. Ostele piebilda, ka pie pasākuma var veidot vēsturisku izstādi. Skolēni šādas atmiņas vākuši projektu nedēļās. Daļa materiālu ir mājās katram, daļa – skolā. Viņa rosināja tos nodot arī bibliotēkā, lai saglabātu.

NĀK PĒC KAUT KĀ CITA

Statistikā par apmeklētājiem redzams, ka bibliotēka aktīvi strādā ar bērniem un jauniešiem – šajā vecumā aptverti vairāk nekā 80% iedzīvotāju. Darbspējas vecumā – 31%. L. Ostele: „Pārdomājot reklāmu un darbalaiku, šo rādītāju varbūt var palielināt. Bet vislielākā

rezerve ir senioriem pēc 66 gadiem – Vārmē tikai 26 šādi bibliotēkas lietotāji. Mūsu aptauja liecina, ka šajā grupā cilvēki saka: „Ko nu es tur iešu? Palasīt vairs nevaru.” Izsniegto grāmatu skaits ir vislielākais tieši šajā grupā – 24%. Taču bibliotēka dod daudz citu iespēju, un pārējie iet pēc kā cita: iet uz izstādēm, nodarbībām, pasākumiem.

R. Kūle iebilda, ka apmeklētāju pensijas vecumā noteikti ir daudz vairāk, bet I. Okmane skaidroja, ka daudzi nevēlas atklāt personas kodu un reģistrēties. L. Ostele ierosināja ziema strādāt arī vienu sestdienu mēnesī, bet vārmenieki teica, ka laukos tam īsti nebūtu nozīmes.

Vārmes bibliotēkas izdevumi:
- 37 eiro vienam lietotājam,
- 14 eiro vienam iedzīvotājam.

Jo vairāk apmeklētāju, jo ekonomiskāk bibliotēka strādā.

Grāmata – atpūta no drudžainās ikdienas

Edīte Petrēvica ir viena no čaklākajām lasītājām, bet viņas pirmā bibliotēka bijusi Liepājas rajona Grobiņa.

Edīte Petrēvica: „Man patīk, ka bibliotēkā var dabūt jaunākās grāmatas, kuras nopirkt nav iespējams. Uz jaunajām ir rinda, bet bibliotēkā pat atsūta izsiņu, kad mana kārta pienākusi.”

„Vārmē esmu ienācēja, bet dzīvoju šeit vairāk nekā 20 gadu. Jaunībā laika lasīt nebija, bet sevišķi ziemā te iegriežos bieži. Parasti meklēju kaut ko relaksācijai. Ikdienu pilna ar steigu un problēmām. Esmu pavāre konditore. Lai no visa atslēgtos, man palīdz grāmata, ko visbiežāk ņemu rokās pirms miega. Reizēm lasu cauru nakti, kamēr nav aizvērtas pēdējā lappuse.

Lasu romantisku literatūru – vēsturiskus romānus. Tā varu iedziļināties vēsturē un dažādu valstu kultūrā. Piemēram, nezināju, ka jau viduslaikos bijuši izsmalcināti līdzekļi matu kopšanai. Vai arī lasu par ģērbšanās stilu. Ļoti interesē apraksti par ēšanas kultūru senos laikos.”

Televīzija Edīti nesaista: „Tur rāda no ārzemēm kopētos raidījumus, filmas tās pašas no gada uz gadu... Grāmata sniedz tādas izjūtas, ko televīzija nespēj. Arī vecākas varu pārlasīt, bet tagad ir jauni, populāri latviešu autoru darbi, kaut vai *Saplēstās mežģīnes*.”

Edīte piekrīt uzskatam, ka bērni agri jāved uz bibliotēku, lai viņi pie grāmatām pierod: „Man ir divi mazdēli. Gustavam ir trīs gadi. Ņemu līdzi, un viņš izvēlas, kādu grāmatu grib, tad lasu to priekšā. Mācāmies pareizi šķirstīt, pret to izturēties. Viņš būs lasītājs. Mēs savulaik iemācījāmies lasīt, jo skolā bija obligātā literatūra: Andreja Upīša un citu autoru bieži sējumi. Rūdolfs Blaumanis vēl aizvien man tuvs.”

Edīte izmanto arī citus pakalpojumus: „Esmu kopējusi dokumentus. Ja nopērku biļetes internetā, bibliotēkā palīdz izprintēt.”

**Iveta Grīniņa
Lāsmas Reimanes foto**

Lappuse tapusi ar Kuldīgas novada pašvaldības līdzfinansējumu.

VĀRMENIEKU IETEIKUMI

- Organizēt grāmatu piegādi mājās, iepriekš iedzīvotājus aptaujājot, vai tas vajadzīgs, jo tās ir papildu izmaksas.
- Rīkot nelielas dzejas pēcpusdienas vai uzvedumus, lai gan šādi pasākumi bijuši. Varbūt reizi ceturksnī var rīkot kopīgu bibliotēkas un amatierteātra vakaru.
- Lasītāju klubiņa nodarbības: aktīvie varētu diskutēt par izlasītajām grāmatām, tā būtu laba reklāma jaunākajai literatūrai.
- Braucieni uz teātri, koncertu, literātu muzejiem un dzīvesvietām.
- Ziedošanu kastīte bojāto grāmatu labošanai.
- Bērniem varētu rīkot konkursu par izlasītajām grāmatām, bet pusaudžiem – savu lasītāju klubiņu, kurā diskutēt, veidot kolāžu vai puzzle par izlasīto.
- Vārmes vēsture cilvēkstāstos – tie būtu pasākumi, kuros iedzīvotāji stāstītu atmiņas par padomju laiku, par savu bērnību un jaunību.
- Dzīmtas koka veidošana. Šāda nodarbība pirms pāris gadiem bijusi ar kuldīdznieci Dzidru Lāci, bet līdzēt varētu arī bijusi skolas direktore Daiga Lapčinska.

VĀRMENIEKU ATBILDES: KĀPĒC LAUKOS VAJADŽĪGA BIBLIOTĒKA?

- „Tā ir vieta, kur satikties, iegūt informāciju, un mūsu bibliotēka ne tikai piedāvā paņemt grāmatas, bet arī rīko pasākumus.”
- „Var izlasīt jaunākās grāmatas, žurnālos meklēt idejas un jaunākās tendences vaļaspriekiem. Bibliotēkā palīdz specifiskās darbībās ar datoru (aizpildīt ienākumu deklarāciju u.c.). Tie, kuriem mājās nav datora, var izmantot internetu.”
- „Bibliotēka izpilda galveno funkciju – grāmatu izsniegšanu, jo jaunākās iegādāties nav iespējams.”
- „Tā vajadzīga, lai laukos būtu talantīgi bērni.”
- „Vajadzīga, lai satiktos ar cilvēkiem, lasītu jaunāko presi, apmeklētu pasākumus, izmantotu datorus un citu tehniku (kopētu utt).”
- „Lai bērni, kuri dzīvo laukos, var lasīt grāmatas, kas viņus interesē.”
- „Lai cilvēki var izlasīt jaunāko presi, jaunāko daiļliteratūru, te var dabūt interesantus materiālus pasākumiem.”
- „Tā ir informācijas ieguves un apmaiņas vieta.”
- „Bibliotēka ir kultūras centrs, sevišķi tad, ja ciemata centrā nav kultūras nama. Daudzi nevar nopirkt ne grāmatas, ne preses izdevumus, un tos var izlasīt šeit.”
- „Bibliotēka ir noderīga vieta, lai tiem, kuriem nepatīk lasīt, tas iepatītos.”
- „Visiem nav interneta, visi nevar aizbraukt uz pilsētu. Bibliotēkā var pavadīt brīvo laiku.”
- „Pagasta bibliotēka vajadzīga, jo pensionāri nevar nopirkt grāmatas un pasūtīt žurnālus. Te notiek gleznu un citas izstādes.”
- „Tā ir kultūras centrs un socializēšanās vieta.”

Vasaras meklējumos – uz Maroku

Septembra beigās, darbdienas sākums. Brālis Kārlis ziņo, ka naktī slikti gulējis, tāpēc sev un līgavai Elinai nōpircis biļetes uz Maroku. Vēl nezinot, ko tur darīs, bet gribot sērfot – okeāns taču! Piedāvā piedroties arī man ar draudzeni Adeli.

GRĒKS NEŅEMT

Biļetes brālis pircis par 80 eiro gabalā abos virzienos. Tik lēti grēks neņem – ātri ķeros pie iegādes. Kamēr tieku līdz pirkšanai, tās jau ir nedaudz dārgākas, bet tāpat sīkums.

Pēc pāris dienām sākam skatīties, kas tad Marokā apskatāms. Saliekam interesantākos punktus kartē – tie izmēti pa visu valsti. Lai gan sabiedriskais transports nav dārgs, nolēmjam, ka jāirē mašīna, – tas dos iespēju pašiem būt sava laika noteicējiem. *Ryanair* piedāvā izīrēt auto ar atlaidi. Izvēlamies mazu auto ar dīzeļdzinēju un kondicionieri. Maroka taču – būs karsti. Iznāk nedaudz virs 100 eiro uz visām dienām (vēlāk izrādīsies, ka ar to vien izdevumi nebeidzas, bet par visu pēc kārtas).

Rezervējam naktsmītnes pirmajām divām naktīm, par pārējām domāsim pēc tam. *Booking.com* iesaka visādus variantus, bet esam pieredzējuši, ka galapunktā nereti var saņemt labāku piedāvājumu, tādēļ atļaujamies paļauties uz veiksmi.

KUR SAIMNIEKS?

Izīdošana – 12. janvāra vakarā. Uzreiz pēc darba ar draudzeni Adeli braucam uz Rīgu. Mašīnu atstājam pie brāļa. Lidojums īss – divas stundas, un esam Briselē. Ar naktsmāju saimnieku esam vienojušies, ka viņš mūs savāks stāvvietā pie lidostas. Pāriet gandrīz stunda, līdz atrodam, kur viņš nolicis auto. Brauc kā dulls, bet galā tiekam.

Istabīnās ļoti auksti, bet saimnieks sagatavojis pudeli sampaņas. Tukšojot glāzes, pārliecināmies, vai ar navigāciju telefonā viss kārtībā, precizējam adresi, kurā mums jānokļūst pirmajā dienā, un dodamies pie miera. No rīta saimnieks aizved uz lidostu. Izrādās, *Ryanair* piekopj jaunu politiku: ja nepiemaksā, lai sēdvietas uz izvēlēties, ceļotājus, kuri biļetes pirkusi kopā, izsēdina iespējami tālu vienu no otra. Nekas – trīs stundas līdz Marokai nav deviņas līdz Japānai, tāpēc esam gatavi sēdēt katrs savā lidmašīnas galā.

ŠORTIEM VĒL PAR AGRU

Nolaižamies Fezas lidostā. Spīd saule. Nevarētu teikt, ka līdzī paņemtie šorti uzreiz jāvelk kājās, bet vismaz nav auksti. Patīkama pārmaiņa pēc aukstās Latvijas. Lidostā jāaizpilda mazas lapiņas: vārdi, uzvārdi, pases dati, galamērķis un nodarbošanās. No draugiem, kuri Marokā bijuši, dzirdējam, ka tas būšot jādara, tāpēc līdzī ir rakstāmais, lai iet ātrāk uz priekšu. Lidosta – liela, krāšņa, bet daudz kas nav pabeigts. Uz tualetes durvīm rakstīts *Under construction* (aptuveni tulkojot – notiek celtniecība), droši vien aiz tām nekā nav.

AK, TĀPĒC TIK LĒTI!

Tiekam cauri drošības pārbaudei. Turpat lidostā kārtojam mašīnas nomu. Ofisā sēž kungs, kurš labi runā angļiski. Lai gan rezervācijā norādīts, ka tai jābūt izdrukātai, darbinieks par to neko nesaka. Vēl samaksājam par otro šoferi. Tiek piedāvāta arī auto apdrošināšana. Tagad saprotam, kāpēc *Ryanair* pakalpojums tik lēts – par apdrošināšanu, kas līdzīga KASKO, jāpiemaksā vēl 115 eiro. Ātrumā rezervējot, nebijām līdz galam iedziļinājusies nomas noteikumus, tādēļ šoreiz pārmaksājam. Toties varam gulēt mierīgi – polisē iekļauts pilnīgi viss: zādzības, skrāpējumi, riepu bojājumi, izsīti logi utt.

Atceros kopmītņu istabas biedra stāstu, kā viņš Amerikā uz apdrošināšanu ietaupījis 100 eiro, bet kaut kur tuksnesī nobraucis sūni, un vēlāk – jau Latvijā – pieņācis 2000 eiro rēķins par auto remontu.

AUTO SPAIŅA KRĀSĀ

Vēl tiek iekasēta 1500 eiro drošības nauda, bet ar to bijām rēķinājusies. Tieši pirms izbraukšanas bankā *Citadele* akcija: kredītkarte *VISA* pusgadu bez maksas, bet patīkami. Dodamies meklēt mašīnu. Stāvvietā grozās auto īres kompāniju darboni. Tā kā uz dokumentu mapes rakstīts *Hertz*,

Skats no brokastu terases.

Gandrīz kā īsti berberī.

Kā viņi mājās atnes jauno ledusskapi?

Ceļa līkloči.

Tirgus prece.

Ādu krāsotava.

visi no mums novēršas, līdz tiekam pie īstajiem. Darbinieks saka – būšot pāris minūšu jāuzgaida – un sāk staigāt pa stāvvietu, meklējot mūsu *Fiat Punto*. Izskatās, ka arī pats īsti nezina, kur tas ir. Izdodas atrast. Lai gan spaiņa krāsas auto atrāpēts no visām pusēm, tas izskatās labi. Pieņemšanas-nodošanas aktā atzīmējam visus defektus, un auto ir mūsu. Kādu brīdi stāvvietā iepazīstam auto, kuram tieši izbraukšanas mirkli pāršatī darboties radio, bet nolēmjam, ka vajadzības gadījumā dziedāsim paši. Izpētām karti, un piedzīvojums var sākties.

Braucam garām policijas kontrolpunktam, bet, šķiet, neesam interesanti, tāpēc mūs pat neaptur. Latvijā mūs brīdināja, ka Marokā nedrīkst pārsniegt ātrumu, bet pārējie noteikumi gan tur nevienu interesē. Pagriezīenu rādītājiem un gājēju pārejām ir tikai informatīva nozīme. *BMW* markas auto braucēju paradīze!

TĪRI, BET VĒSI
Pirmā naktsmītne – Fezas vecpilsētas daļā. Zīmīgi, ka vecpilsētā var iebraukt pa vārtiem, jo tā atdalīta no pārējās pilsētas. Ielas tieši tik platas, lai pietiktu vienam auto. Navīgācija ved pa ieliņām. Braucot leņā no kalna, viena izbeidzas pie žoga. Stumjamies atpakaļ. Brālis izkāpj

paregulēt satiksmi. Labi, ka maz gājēju, neviena auto un pusceļā izdodas atrast laukumiņu, kur apgriezties. Naktsmājas ir netālu, noliekam auto ielas malā, paņemam mantas un dodamies uz norādīto adresi. Saimnieks uzved uz jumta terases, pasniedz tēju. Pirmo reizi iepazīstam Marokas tēju – tā ir tumša, pildīta mazās glāzītēs. Iekšā piparmētras lapas un daudz cukura. Šo tradicionālo dzērienu pasniedz visur, un atteikšanās varot tikt uzskatīta par necieņas izrādīšanu. Saimnieks liek uzgaidīt, kamēr sagatavos istabīņu. Tikmēr dzeram tēju un priecājamies par skatu pāri vecpilsētai. Nedaudz pēc pieciem strauji satumst. Pra-

šāsi nebūtu iekļūduši, bet ar gidu jūtamies droši. Paejam garām mošejai, kurā notiek lūgšanas. Redzam ielu tirgotājus, kuri tirgo eļļas un ziepes. Gids sola vēlāk pastāstīt, ar ko Marokas kosmētika tik īpaša. Mūsu pavadonim kaklā oficiālā gida atļauja, kas kā krusts atvairā uz mācītņās tirgotājus un mazos ielu puikas. Patīkami, ka nevienam nepiesienas, jo pie šādas uzmanības neesam pieraduši. Ar *kreisajiem* gidiem un uz ielas satiktiem cilvēkiem visādi varot gadties.

Tālāk ceļš ved gar senu priesteru skolu, kas tagad atvērta tūristiem. Gids saka: mums esot ļoti paveicies, jo skola vēl atvērta. Ir darb-

dienas beigās. Iekšā ļoti skaisti: visur smalkas flīžu mozaikas un kokgriezumi. Mazas istabīņas. Pēc tam mūs aizved uz ādas izstrādājumu veikalu un nodod darbinieka rokās. Tas uzved uz jumta, no kura var redzēt sētu, kurā notiek ādas krāsošana. Pirms tam katram iedod piparmētras zariņu: krāsu smaka esot briesmīga, bet piparmētru osīšana palīdzot. Sētā milzīgi katli ar dažādu krāsu šķidrums, visapkārt ādas un milzīgi vilnas kalni. Darbinieka gan neviena vairs nav, bet tie ar kājām brādājot pa ādām, kas iemērkotas milzīgos katlos. Ādas ceļš no aitas tuksnesī līdz somiņai veikalā esot aptuveni trīs mēneši.

Kad esam visu apskatījuši, veikalā darbinieks diezgan uzstājīgi piedāvā apskatīt ādas preces – ar domu, ka kaut ko nopirksim. Izstaigājam, bet nolēmjam pirkumus atlikt uz vēlāku laiku. Mūsu gids pa to laiku sēž, ēd kādu maizīti un runā ar darbiniekiem. Laikam draugi. Pasakāmies pārdevējam par ekskursiju un lūdzam gidu vest mūs tālāk. Bodnieks nav apmierināts, jo neko nenopērkam.

ARĪ LAKATU NEVAJAG

Sakām gidam, ka gribam tādu pašu maizīti kā viņam, jo kopš brokastīm neesam neko ēduši. Viņš no kāda tirgotāja sarunā un par to samaksā. Neriskējam ņemt katrs savu maizi, bet divas uz visiem. Nezinu, izsalkums vai kā, bet maize garšīga.

Nākamā pietura – audumu veikals. Veikalnieks laipni uzņem. Telpā, kurā milzīgas stelles, ieslēdzas gaiss, uzrodas cilvēks, kurš sāk tās darbināt. Tiekam iepazīstināti ar auduma tapšanu un *nabaga jaužu* zīdu, kas tāsīts no kaktusiem. Tad sākas demonstrācija: nosēdina mūs uz soliņa un vienu pēc otra sāk vilkt ārā lakatus, galdautus un gultas pārvalkus. Katram uz galvas tiek uzsiets lakats kā beduīniem, kas dzīvo tuksnesī. Lai gan izstrādājumi ir skaisti, neesam paspējuši salīdzināt cenas. Novelkam visu, pasakāmies par prezentāciju, atšodam gidu un lūdzam vest mūs tālāk. Arī šeit bodnieks paliek neapmierināts.

DĪVAINĀS CENAS

Nākamā pietura – kosmētikas ražotne un veikals. Iecjam gids atkal pazīd, bet mēs tiekam uzvesti veikala otrajā stāvā uz preču prezentāciju. Stūrī sēž divas sirmas sievietes. Viena nesteidzīgi ar āmuru dauza kaut ko līdzīgu riekstiem, otra spiež eļļu. Mums tiek reklamētas argāna eļļas un garšvielas. Meitenēm pat ir iespēja tikt pie masāžas ar

īpašām eļļām. Laipni atsakām, bet esam dzirdējuši par argāna eļļas labajām īpašībām, tāpēc sākam interesēties. Cena aptuveni astoņi eiro par 80 mililitriem. Ņemam pa pudelītei, bet, kamēr tiekam pie kases, cena jau dubultojusies. Brālis noguris savu pudeli nopērk, bet Adele vilcinās, jo cena uzkāpa ne no kā. Pārdevējs, mēģinot situāciju glābt, jokojoļ nosauc Adeli par nabadzīgu. Piedāvā labāku šķidrumu, visapkārt ādas un milzīgi vilnas kalni. Darbinieka gan neviena vairs nav, bet tie ar kājām brādājot pa ādām, kas iemērkotas milzīgos katlos. Ādas ceļš no aitas tuksnesī līdz somiņai veikalā esot aptuveni trīs mēneši.

PAĻAUJAMIES UZ SEVI

Ārā jau gandrīz nakts, un mūsu četru stundu ekskursija tuvojas noslēgumam. Gids ved atpakaļ uz naktsmītņi. Palūdzam, lai iesaka labu vietu, kur paēst. Viņš aizved uz smalku vietu, kurā sasveicinās ar darbiniekiem. Tiekam nosēdināti pie galdā, un ir pienācis laiks no pavadona šķirties. Prasām, cik tad īsti jāmaksā. Gids ar smaidu uz lūpām atbild – cik vien vēlaties. Iedodam viņam 250 dirhamu, kā sākumā solīja mūsu viesnīcnieks. Gida seja izmainās. Parādās neapmierinātība un atskan – nepietiek. Sāk skaidrot, ka mums maizīti nopircis un visādi palīdzējis. Beigās tiekam cauri ar 280 dirhamiem, un, ja kādam vēl bija šaubas, saprotam, ka gids mūs izvadājis pie visiem partneriem, no kuriem droši vien tiek kāds labums. Izņēmums nav arī restorāns – porcijas vienam ēdājam no 16 eiro uz augšu.

Mūsu kompānijā par pēcpusdienā piedzīvoto kultūrroku manāms sašutums, no braucot uz skatīties. Sastrēgums kā Rīgā piektdienas vakarā, tikai ar pārtraukumiem, aptuveni 10 km garumā. Netālu atrodam mazs ēstuvī, pasūtām tradicionālo tadžīnu (lidojošajam šķīvtītim līdzīgu māla trauku, kurā uz uguns gaļa tiek sautēta kopā ar dārzeņiem). Pārrunājom piedzīvoto, apņemas austrumnieku apvārdosanas mākslai vairs nepakļauties. Pēc ēšanas un sarunām esam jau priecīgāki – kultūrsoks pārdzīvots.

MŪKAM NU!

Nākamais rīts. Karaliskas brokastis uz terases. Atkal tēja, apelsīnu sula, omlete, kāds pankūkas radnieks ar ievārijumu, olīvas, sviests baltaise, sviests un kausētais siers. Dodamies ceļā. Par naktsmājām samaksājām jau vakarā,

pārliecinoties, ka jāmaksā tik, cik bija jābūt rezervējot. Lai gan sākotnēji likās, ka ir mazliet vairāk, rezervācijas e-pastā izlasām, ka tas ir pilsētas nodoklis, kurš nav pieskaitīts gala summai. Vēlāk izrādās, ka tāds jāmaksā visur, izņemot tuksnesi. Gar mašīnām grozās vīriņš zaļā vestē. Ātri ieļecam savā fiatā. Brālis palīdz izbraukt no šaurās stāvvietas. Arī zaļais vīriņš ar rokām rāda, kā griezt stūri un kur braukt. Vakardienas pieredze māca – nepiecvērst tādiem uzmanību, un problēma pazudīs. Esam no stāvvietas ārā. Brālis ieļecam mašīnā, un dodamies pilnā gaitā uz priekšu. Zaļais vīriņš skrīen pakaļ, ar rokām klapē pa mašīnu, bet mēs neapstājamies. Vēlāk izrādās, ka visas pilsētas stāvvietas ir maksas, tur grozās zaļi vīriņi, kas iekasē naudu. Iznāk, ka esam aizlaidušies nesamaksājot.

PRIECĀTIEN PAR SNIEGU?!

Lielveikalā sapērkam našķus, ūdens krājumus un produktus vakariņām. Iepriekšējā vakarā izdomājām, ka pa ceļam uz nākamo pieturu – tuksnesī – jāredz divas lietas – mērķaku mežs un oāze, bet neviens īsti neapskatīja, kur tieši tas ir. Zināma tikai pilsēta. Pa ceļam kartē – milzīgs ezers. Braucam apskatīt. Izrādās, ezers ir tikai kartē, bet dabā – milzīga plava. Toties vietējie to ātri iemācījušies apgūt – piedāvā izjādi ar zirgiem pa vietu, kurā jābūt ezeram.

Navigācija ved pa vienīgo ceļu pāri Atlasu kalniem. Segums labs, ceļš ne visai plats, toties ļoti līkumains. Ilgu laiku pavadām sastrēgumos. Ziņās dzirdējam, ka pirmo reizi 40 gados šajā apkaimē daudz sasniedzis un marokāņi veselīem autobusiem brauc to skatīties. Sastrēgums kā Rīgā piektdienas vakarā, tikai ar pārtraukumiem, aptuveni 10 km garumā. Mūsos sniegs sajušmū neraisa: lai gan zinājām, ka karsti nebūs, bijām pārsteigti par sniega daudzumu Āfrikā. Turklāt mūsu auto ir vasaras riepas, un vienā, kā vēlāk izrādās, arī nagla.

Piestājam pilsētā, kurā vajadzētu būt mērķakēm. Nolemjam paēst un ideālā gadījumā tikt pie interneta, lai mērķakus atrastu. Ēstuvē interneta nav, toties ir milzīgas porcijas, salāti un ūdens. Tas viss tikai par 12 eiro uz četriem ēdājiem. Izejam pa pilsētu, pie viena skenējot bezvadu interneta punktus. Saprotam, ka bez maksas nekā nebūs, tāpēc meklējam, kur par kafiju mums dos piekļūvi internetam.

„Lai gan zinājām, ka karsti nebūs, bijām pārsteigti par sniega daudzumu Āfrikā.”

KAIMIŅOS

SALDŪ

Jaņa Rozentāla oriģināli

Svētdien, 18. martā, svinot gleznotāja 152. dzimšanas dienu, Saldus vēstures un mākslas muzejā tiks atklāta mākslinieka darbnīcas 2. stāva ekspozīcija *Jaņa Rozentāla oriģināldarbi*. Skices, kas atrodas muzeja krājumā, nu būs pieejamas ikvienam. Pirms diviem gadiem durvis vēra darbnīcas 1. stāva ekspozīcija *Mākslinieka Sappu tornis*, kas veidota no muzeja materiāliem un stāsta par Saldū, mākslinieka ģimeni, laikabiedriem un gleznošanas vietām Saldū, apkaimē un Kurzemē.

KALVENĒ

Piemīņa, koncerts, izrāde

25. martā 11.00 pie Kalvenes dzelzceļa stacijas notiks atceres pasākums represētiem. 29. martā kultūras namā būs bērnu dziedāšanas un deju kolektīvu koncerts *Iešūpo Lielo dienu*. Lieldienās 2. aprīlī 12.00 – kultūras nama dramatiskā teātra *Nebēda* pirmizrāde jautrai lugai piecos cēlienos *Dūdene zin*. Tās autors – Andris Niedzviecītis, režisore – Daiga Freimane.

AIZPUTĒ

Izaugsmes seminārs

Aizputes novada tūrisma informācijas un mūžizglītības centrā 22. martā 16.30 semināru par personisko izaugsmi *Skaidri saskatīt savu nākotni* vadīs kuldīdznieks Āris Birze, grāmatas *Nebaidies/Don't Be Scared* un radošā pašizaugsmes centra *Spiikiizi* idejas autors. Pasākuma ieguvumi būšot savas nākotnes redzējuma tehnika, izpratne, no kurienes radušās bailes un šaubas, ieteikumi, kā radīt ilgi gaidītās pārmaiņas utt.

Veltīta jūrai

Līdz 5. aprīlim Aizputes novadpētniecības muzejā apskatāma izstāde *Foto Marina 2017*. Tā tapusi pagājušajā vasarā starptautiskajā jūrai veltītajā biennālē *Marina 2017*. Jūrmalas fotostudija *Aspazija* rīkoja plašu izstāžu sēriju, kurā piedalījās 69 autori no 12 Latvijas fotoklubiem. Uz Aizputi atvesta tikai neliela daļa – apmēram trešdaļa no kolekcijas.

REKLĀMA

Optimāla pieslēguma jauda - MAZĀKS MAKSĀJUMS PAR ELEKTRĪBU

No 2018. gada 1. janvāra ir mainījusies obligātā iepirkuma komponentes (OIK) maksas kārtība, līdz ar to ir svarīgi, lai pieslēguma jauda būtu izmantota efektīvi. Ja ir nepamatoti liels mēneša maksājums, tas norāda, ka jaudas un patēriņa proporcija ir neefektīva. To ir iespējams mainīt, samazinot pieslēguma jaudu. To var izdarīt, samazinot trīs fāžu pieslēgumam ievadaizsardzības aparāta (IAA) strāvas stiprumu (ampērus).

KĀ TO VAR IZDARĪT?

Noskaidro, kāda pieslēguma jauda ir mājāsaimniecībai! To var izdarīt:

- elektrum.lv sadaļā *Mani ligumi/objekti*;
- tas ir norādīts uz *Izīdzinātā maksājuma* kartītes vai elektrības rēķinā;
- visi klienti tehniskos datus var redzēt AS „Sadales tīkls” klientu portālā www.e-st.lv sadaļā *Objektu informācija*.

Kā noskaidrot, vai pieslēguma jauda ir vispiemērotākā?

- Nepieciešamās jaudas aprēķināšanai aicinām izmantot slodzes aprēķināšanas kalkulatoru AS „Sadales tīkls” mājaslapā www.sadalestikls.lv *Slodzes aprēķina kalkulators* vai portālā elektrum.lv;
- nepieciešamās jaudas aprēķināšanai var piesaistīt sertificētu speciālistu. Informāciju par sertificētiem elektrospeciālistiem Latvijā var iegūt AS „Sadales tīkls” mājaslapā vai arī uzziņu dienestos.

Kā un kurā vietā varu mainīt pieslēguma jaudu?

- Sazinies ar savu elektroenerģijas tirgotāju, uzrakstot pieteikumu elektrotīkla jaudas samazināšanai;
- sazinies ar AS „Sadales tīkls” Klientu servisu – tālr. **8403** (darbdienās no plkst. 8.00 līdz 20.00);
- raksti pieteikumu elektrotīkla jaudas samazināšanai AS „Sadales tīkls” klientu portālā www.e-st.lv.

Ieteikumi, apsverot iespēju par pieslēguma jaudas samazināšanu:

- ja samazina trīs fāžu pieslēgumam ievadaizsardzības aparāta (IAA) strāvas stiprumu – ampērus, tad elektroaudīgu/ energoietilpīgu iekārtu palaišana un elektroiekārtu vienlaicīga darbība netiek ietekmēta;
- jaunām un energoefektīvām sadzīves elektroierīcēm ir augsta energoefektivitātes klase. Jaunākās paaudzes iekārtām ir ierīkotas dažādas automātikas, efektīvi lietošanas režīmi, kas ievērojami paaugstina pieslēguma izmantošanas efektivitāti, neradot elektrotīklā pārslodzi;
- elektroiekārtas ikdienā ieslēgt secīgi, nevis vienlaikus.

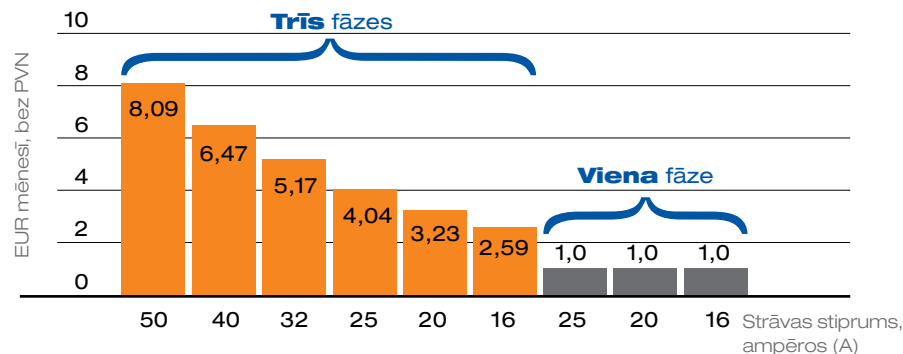
Kas jāzina par pieslēguma jaudas izvēli?

- Optimālas pieslēguma jaudas izvēle ir iespēja samazināt savas izmaksas par elektroenerģiju – tas ir, ikmēneša maksājumu. Galalietotājiem tā apmērs lielā mērā ir atkarīgs no klientu objektos esošās elektrotīkla pieslēguma jaudas. Kopš šā gada 1. janvāra OIK veido divas daļas: tās mainīgā daļa atkarīga no patērētās elektroenerģijas, bet fiksētā daļa (jaudas komponente) – no sprieguma pakāpes un pieslēguma tehniskajiem parametriem.
- Reforma mudina klientus izvērtēt, vai patēriņš atbilst pieslēguma jaudai. Piemēram, ja patēriņš ir mazāks par 100 kilovatstundām, iespējams, nav racionāli izmantot vismaz trīs fāžu pieslēgumu – tas ir par lielu šādam patēriņam un tiešā veidā ietekmē izmaksas. Un otrādi: ja patēriņš ir atbilstošs pieslēguma jaudai un tāpat tiek izmantots efektīvi, izmaksas samazinās un ir zemākas par līdz šim maksāto.
- Lielākajai daļai jeb 83 % *Elektrum* klientu rēķins šogad ir samazinājies vai pieaugums ir nebūtisks – līdz vienam eiro, liecina *Latvenergo* informācija, apkopojot mājāsaimniecībām izsūtītos 821 500 rēķinus. Tikai nepilnām 1 % klientu rēķins ir pieaudzis vairāk nekā par pieciem eiro, un lielākoties šajos gadījumos raksturīgi lielas jaudas pieslēgumi ar zemu noslodzi.

Kā samazināt elektroenerģijas pieslēguma jaudu?

Samazini jaudu – fāžu skaitu vai strāvas stiprumu (ampērus), un obligātā iepirkuma komponentes fiksētā maksa kļūs mazāka (skat. grafiku).

Obligātā iepirkuma jaudas komponente par pieslēgumu* mājāsaimniecībām

Grafikā redzams, kā mainās ikmēneša maksājums par obligātā iepirkuma jaudas komponenti atkarībā no pieslēguma fāžu skaita un ampēriem. Ikmēneša elektroenerģijas maksājumus ir iespējams samazināt, atsakoties no neizmantojamā pieslēguma jaudām.

*** Obligātā iepirkuma jaudas komponente par pieslēgumu ir viena no rēķina sastāvdaļām, tā ir fiksētā maksājuma daļa rēķinā. Kopējā maksājumā par elektroenerģiju vēl ir: obligātā iepirkuma komponentes mainīgā daļa, pārvades un sadales pakalpojumi, elektroenerģijas cena, kā arī pievienotās vērtības nodoklis.**

SARUNA AR JUBILĀRI

„Šeit jūtos ļoti labi”

„Divos gados, kopš dzīvoju Kuldīgā, esmu to iepazinusi un iemīļojusi. Ik rītu no Pārventas nākot pāri vecajam tiltam, priecājos par skaistajiem skatiem – pilsēta kļuvusi sirdij tuva,” saka estētiskās skaistumkopšanas kosmetoloģe Gita Skrodere, kurai rīt apriņķis 25 gadi.

„Ja cilvēks jūtas mīlēts, viņš ir laimīgs,” pirms 25. dzimšanas dienas saka kosmetoloģe Gita Skrodere.

IZVĒLAS POZITĪVO MEDICĪNU

Gitas dzimtā vieta ir kaimiņpilsēta: „Mācījos Ventspils 1. ģimnāzijā, mūzikas skolā spēlēju klavieres, gāju karatē un citos pulciņos. Vienmēr esmu bijusi aktīva. Kopš bērnības man patīk medicīna, jo mamma bija medmāsa, arī vecmamma.” Pēc vidusskolas ģimene arī Gitai ieteikusi līdzīgu profesiju. „Man ir tādas asociācijas, ka slimnīcā viss notiek sāpīgi, tādēļ izvēlējos kosmetoloģiju, kas ietver medicīnu, bet mazliet pozitīvāk. Mani klienti pēc procedūrām ir starojoši un laimīgi. Slimnīcā vienmēr tā nav. Laikam tieši priecīgo klientu dēļ man patīk mans darbs,” secina jubilāre.

G. Skrodere pastrādājusi arī ārzemēs: „Dzīvoju pie vienas tantes kā aprūpētāja, vedu pie ārstiem, kopā gājām uz veikaliem. Tā bija laba pieredze, bet ilgi tādu darbu negribētu darīt. Mana ģimene piecus gadus dzīvo Austrijā, strādā medicīnā. Viņi jūtas labi tur, bet es šeit. Studiju laikā biju arī praksē Anglijā. Saprātu, ka mūsu kosmetologus angļi atzīst par labāk apmācītiem: prasīja, lai parādām, ko mākam, bet mums neko nemācīja. Vēlāk no klientiem sapratām, ka latviešu praktikanti tur iecienīti – viņu rociņas esot foršākas.”

SĀK STRĀDĀT PATSTĀVĪGI

Bulduros, kur studējusi Latvijas Universitātes Paula Stradiņa medicīnas koledžā, Gita iepazinusi ar draugu Tomu, kurš mācījies par radiologu. Pēc mācībām abi pārcēlušies uz viņa dzimto Kuldīgu. Salonā *Mocca* Gita sākusī kosmetoloģes privātpraktisi. „Mazliet mulsināja tas, ka esmu jauniņa un te pazīstu maz cilvēku. Bet draugs un ģimene iedrošināja.

Man patīk tas, ka varu būt neatkarīga, pati organizēt savu laiku. Tagad diezgan daudz sevi ieguldu darbā. Man patīk izvirzīt mērķi un pēc tam to sasniegt. Tomēr nekas nevar aizstāt laimes izjūtu. Hobijs un darbs var to vēl vairot, bet pamatā ir ģimene un mīlestība.”

Jolantas Hercenbergas teksts un foto

GARĪGĀ VESELĪBA

Inga Zārde, psihiatre un psihoterapeite

Situāciju saprotot, ir vieglāk to izturēt

? Mana kolēģe ir visnotaļ jauks cilvēks, taču grūti paciest viņas garumgaro runāšanu par jebkuru tēmu. Jau, redzot viņu tuvojamies, zinu, ka tūlīt būs stipri jāsavaldās, lai runas plūdus nepārtrauktu vai izdarītu to neaizvainojot. Vai vaina arī manī, ka neesmu pacietīga? Bet parasti jau iepriekš zinu, ko viņa teiks, un man tā šķiet liekvārdība. Kā rīkoties?

Tas ir pavisam normāli, ka dažādi cilvēki mūsos izraisa dažādas emocijas. Ar dažiem jūtamies viegli, patīkami, silti, vienkārši, ar citiem – satraukti, saspringti, pat nobijušies. Dažu klātbūtnē sadusmojamies, jūtam sevi aizkaitinājumu. Vienmēr varam sev uzdot dažus jautājumus. Kas tieši mani sadusmo? Vai esmu to jau piedzīvojis, sastapis? Vai šis cilvēks man kādu atgādina? Varbūt kaut kas no tā, kas aizkaitina, ir manī pašā un man tas īpaši nepatīk? Reizēm atbildes situāciju iezīmē skaidrāku un

saprotamāku. Situāciju saprotot, vieglāk to izturēt. Tad arī vieglāk izdarīt izvēles bez vainas un kauna izjūtas. Piemēram, var komunikāciju ierobežot, neiesaistīties sarunās ar cilvēkiem, ar kuriem kopā jūtamies nepatīkami. Varam izvēlēties, ar kuriem uzturam ciešākas attiecības, ielaižamies sarunās. Protams, nav jākļūst rupjam, otru atraidot. Bet varam sevi pasargāt, saprotot savas vajadzības un vēlmes un ikdienā saskarsmē ar citiem novelkot saprātīgas robežas.

Jautājiet un vēlreiz jautājiet!

? Iepazinot ar puisīti, kurš visādi liekas labs un man patīk, bet ilgi neturas nevienā darbavietā. Mamma saka: kaut kas aizdomīgs – varbūt slinks, paviršs, varbūt zogs utt. Visu taču nevaram redzēt, kāds otrs ir patiesībā. Kā lai zinu, vai uz viņu var palūgties? Viņš jau runā par precēšanos, bet par darba maiņām atbild īsi, sak’, nebija tas, ko gaidīju, nemaksāja tik, cik cerēju. Kāda taktika būtu vajadzīga?

Cilvēku var iepazīt ilgākā laikā, piedzīvojot ar viņu dažādas situācijas. Dodiet sev laiku šo cilvēku iepazīt! Jums ir pilnīga taisnība, ka uzreiz nevaram paredzēt, kāds otrs patiesībā ir. Parunājieties ar puisīti! Pajautājiet to, kas jūs interesē, kā viņam iepriekš gājis, un ieklausieties savās izjūtās! Vai jūtaties tā, ka saņemat pilnvērtīgas atbildes, ka tagad šo cilvēku saprotat labāk, ka liekas pieņemams tas, ko viņš saka, ko domā, kā tiek galā ar dzīvi? Varbūt nav? Lai to saprastu, tiešām vajadzīgs laiks. Varat parunāties arī ar sevi un saprast, kas jums ir svarīgs cilvēkā, ar kuru vēlētos būt kopā un pat varbūt precēties.

STĀRKA VĒSTIS

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā no 7. līdz 14. martam piedzimušas desmit meitenītes un astoņi puikas.

Vienai meitenei vecāki vārdu vēl domā, divas nosauktas par Emmu, pārējiem doti šādi: Agnija, Evelīna, Katrīne, Annija, Domenika, Nika, Adrija, Rihards, Valters, Klāvs, Emīls, Eliots, Eduards, Marsels, Roberts Edvards.

Piedzima reizē ar vārdu

Anna Nasteviča un Mārtiņš Kristapsons no Vilgāles 14. martā pasaulē laida dēliņu Marselu.

Vecāki vārdu izdomājuši tikai tad, kad puisītis piedzimis. Mājās mazo gaida sešus gadus vecais brālis Rafaels. Marsels piedzima 4020 g smags un 56 cm garš.

No ārzemju raidījumiem

Rūta Auziņa un Norlands Cinis no Skrundas novada 11. martā sagaidīja dēliņu Eliotu. Rūta stāsta, ka kopā ar dzīvesbiedru ļoti ilgi skatījušies dažādus ārzemju raidījumus, lai dēliņam izvēlētos vārdu – latvisku neesot gribējuši. Mazo mājās gaida gan mammas māsa, gan vecmāmiņas. Puisītis piedzima 3860 g smags un 55 cm smags.

Lāsma Reimanes teksts un foto

SANATORIJAS STĀSTI

Sieviete nezina, ko grib

Kundze ar diviem spieķiem lēni iet pa sanatoriju, bet, tiklīdz kas nepatīk vai nav saprotams, tā uzbrūk pirmajam, kas trāpās pa ceļam. Traki iet procedūru māsām. Fizikālajā terapijā, kur ārsts izrakstījis magnētu, sirmā kundze vispirms neļauj neko likt, tad kliedz, tad saka, ka jūt uzlabojumu, tad neļauj ņemt nost. Tad saka, ka viena nevar nekur tikt. Kad izsaukta aprūpētāja, kliedz: „Ko jūs iedomājaties!? Es taču varu pati, šē, manu maisiņu tik paņēmi!” Dūņu kabinetā notiek vesels cirks: tur par karstu, tur par aukstu uzlikts! Rakstīs vēstuli premjerministram!

Satiekas černobīlieši

Sanatorijā pusdienoju pie viena galdiņa ar diviem černobīliešiem. Viens ir elektromontieris, otra – dārzniece, kurai pēc pusotras nedēļas saceļas asinsspiediens un rehabilitācija diemžēl jāpārtrauc. Bet Andris bijis pašā ellē – Pripetē, kur gandrīz divus mēnešus vedis ārā zemi, mazgājis mājas. Dienā esot vismaz šņabja pudeli izdzēruši, daži vīri pat divas! Nu ik pa laikam viņi savus dzīvi palikušos biedrus satiek sanatorijās, ik pa laikam iznāk nokļūt slimnīcā. „Reiz pēkšņi nevaru galvu pacelt – reibst, griežas. Izsaucu ātros – asinsrites traucējumi. Atsakos braukt uz slimnīcu, bet, kā ceļos, tā jāņem. Stiepa mani pa diviem uz mašīnu, nogulēju ilgi. Gāju staigāt pa Āgenskalnu – telefons līdzī: ja sauc uz procedūrām, nesot atpakaļ. Te arī mierīgi nevaru: i uz Ķemeru purvu izstaigāt takas jābrauc, i Slokas ezerā gullbi jāredz.” Un nebrauc jau viens – piepūlcina pilnu mašīnīti ar draugu Juriņu no Černobīlas laikiem un sievieti, ko iepazinis un ar ko sadraudzējies.

Stāsta, kā centies panākt, lai ar Juriņu tiek vienā istabā. Jau septiņos no rīta pirmais bijis klāt, teicis, ka draugs būs. Bet Jurijs atbraucis piecas minūtes vēlāk, un nekā – viens cits klāt ielikts. Nu nekas – satiekoties vakaros, šnābīti kopā iedzerot.

Pierakstījusi Dora, kas ik pa laikam uzturas sanatorijās

„Tiešām esmu laimīga”

Kad kuldīdzniece **ALETA JONELE** kādosursos pateikusi, ka ir laimes lutināts cilvēks, uz viņu teju pārmetoši paskatījusies televīzijā pazīstama psiholoģe, kurai šķitis, ka neviens nevar to tik pārliecinoši apgalvot. „Bet ar mani tiešām tā ir – esmu laimīga!” teic vienmēr smaidīgā trīs bērnu māmiņa un divu puiku vecmāmiņa, pēc profesijas grāmatvede, pēc pārliecības kristiete, vēl arī amatierteātra aktrise, rokdarbniece un par spīti likstām dzīvespriecīgā sieviete. Viņa izaudzinājusi divus dēlus – režisoru Juri Joneli un bērnu un jauniešu centra darbinieku Kristu, kā arī meitu, fotogrāfi Lauru Gudzinsku.

Tu tikko nosvinēji ievērojamu jubileju. Dēls Juris feisbukā ievietojis tev veltītas rindas. Starp tām ir vārdi *Vēl aisberģi kusīs, jo darāmā daudz.*

Varu nojaust, ko viņš ar to domājis. Ar mani ir kā tai reklāmā *Dzīve sākas pēc 60.* Dzimšanas dienas iepriekš nesvinēju, pat 18. ne. Bet šoreiz bērni sarūpējuši skaistu jubileju, pilnu brīnišķīgiem pārsteigumiem. Pirmoreiz sanāca radi un labākie draugi – bija tādi kā mīlestības, piedošanas un pateicības svētki, pēc kuriem sākas jauns posms.

Vai pēc draugiem var pateikt, kas esi?

Nepiekrītu šim teicienam. Draugi var būt ar atšķirīgām interesēm, profesiju, raksturu. Nav jāgaida, ka viņi dos tev, bet jādod pašam.

Bērni vēl nebija izauguši, kad pāragri zaudēji vīru. Kā to pārdzīvojāt?

Vīram Guntim bija tikai 42 gadi, kad ļaunā slimība viņu pieveica. Kristam bija pieci gadiņi, Jurim – traušlais padsmītnieka vecums, tuvojās skolas izlaidums. Laura par viņu ir pusotru gadu vecāka. Visādi mums gāja. Bet nekas taču nenotiek nejauši. Tajā laikā jau biju Annas draudzē kristīta un iesvētīta, biju iepazinusi Jēzu. Abi ar Gunti bijām slimību pieņēmuši. Sagatavojušies.

Dievs nevienu pēkšņi nenoliek aizās malā – lec nu! Viņš nekad visas durvis neaizslēdz, bet gan paver kādas citas. Tā notika arī

„Jāmāk līdz bērnam paaugstināties.”

ar mani pēc Gunta nāves. Svarīgi apzināties – vienalga, kas notiek, vēlāk būs labāk. Biju lasījusi grāmatu *Poliannas spēle* – tā ir mācība par prieku. Meitenes tēvs ir mācītājs. Ziemassvētkos mājās sanestas dāvanas, Polianna pēc savas iet pēdējā, un viņai palikuši vairs tikai kruķi. Protams, bērns raud. Tad tēvs māca spēli: lai priecājas, ka tie kruķi viņai nav jāizmanto. Tā arī es gadiem mācījos: ja notiek kas nepatīkams, jāliek pretī labais.

Sava nozīme tomēr bija kristietībai.

Jo vairāk uz Dievu palaujies, jo vairāk Viņš dod. Tāda ir Dieva mīlestība, ko vārdos visi zi-

nām, bet vajag palāvību, lai to izjustu sirdī. Dievs dod ne tikai garīgas, bet arī materiālas lietas. Gunta slimība mūs ievada lielos parādos, un nācās atstāt dzīvokli Priedainē. Atceros, ka līdz Jāņiem bija jāizvācas. Es nekad nebūtu sadūšojusies pārcelties uz pilsētu, meklēt citu dzīvesvietu, ņemt kredītu. Bet situācija piespieda, un vienā dienā viss nokārtojās. Dzīvoklis Priedainē nekad nekļūtu manējais, bet tagad Kuldīgā man ir. Vienubrīd gan jutos vainīga – likās, ka vecākajiem bērniem esmu atņēmusi mājas (Kristis vēl bija pārāk mazs). Taču tā sāpe vēlāk izlīdzinājās.

Reizēm cilvēki Dievu atrod tikai kritiskā brīdī, bet tev šis ceļš sākās krietni agrāk.

Dievs mani atrada 90. gadu sākumā. Pirms tam gāju autoģēnā treniņa kursus pie daktera Kalnieša. Tur mācīja uzņemt pozitīvo enerģiju, atslābināties. Tajā mirklī, kad sev bija jāiestāta *Man ir siltas rokas un kājas*, dzirdēju tādu kā balsi no augšas. Kāds jautāja: „Ko tu mani te meklē? Te es neesmu. Meklē sarkano baznīcu!” Tā gāju pa ielu meklēt. Baptistu baznīca ir sarkana, bet tā vizuāli neatbilda manam priekšstatam. Tad no Centra vidusskolas puses ieraudzīju Annas baznīcu un sapratu, ka tā ir īstā. Dīvaini, ka kopš bērnības esmu tur apkārt daudzījusies, bet nekad nebija ienācis prātā ar baznīcu saistīties.

Vai grāmatvedība ir kopš skolas laikiem izvēlēta profesija?

Ja senāk kāds būtu teicis, ka kļūšu par grāmatvedi, es apvainotos. Skolā matemātika man patika, jo bija kolosāla skolotāja Ilma Poikāne, arī klases audzinātāja. Taču matemātikās domāšanas man nav. Tagad es *vedu grāmatas* un piekrītu tiem, kuri saka, ka grāmatvedis ir radoša profesija. Esmu sevi tajā atradusi, bet sākums bija interesants. Abi ar Gunti bijām bezdarbnieki, trīs bērni jāpaēdina. Lūdzu Dieva palīdzību. Piezvanīja mamma un teica, ka uzņēmējam Bermanam Kuldīgā vajagot grāmatvedi. Sagērbos un gāju pie viņa. Teicu, ka man vajag darbu, bet no grāmatvedības neko nesaprotu. Viņš mani pieņēma. Tad avīzē izlasīju, ka trīs dienu kursos māca sagatavot bilanci. Pieticos, kaut sapratu, ka trīs dienās grāmatve-

„Nav jāgaida, ka citi dos tev. Pašam jādod otram. Tu kādam palīdzēsi un negaidot no cita saņemsi labo atpakaļ,” pārliecinājusies Aleta Jonele.

„Dievs visas durvis nekad neaizslēdz, bet gan paver kādas citas. Tā notika arī ar mani.”

Aleta 10. klasē pašas šūtajā kostīmā GDA sacensībās pie Ventas.

dību nevar apgūt. Vēlāk atradu vienu ulmaņlaiku grāmatvedi, kurš man visu iemācīja.

Tu ilgi darbojies amatierteātrī pie režisores Guntas Krauzes. Kāpēc?

Skolas laikā nekad nesapņoju kļūt par aktrisi, kā dara daudzas meitenes. Man tas likās neiespējami, jo teātrī jādzied. To es neprat. Sportoju, trenējos basketbolā, bet sportisti taču nedzied. Mūzikas skolotāja ielika korī trešajā balsī kā tādu jaučēju. Lūk, atkal viss sagriezās otrādi – Gunta iedeva tādu lomu, kurā jādzied. Nedomāju, ka teātris ir nejaušība. Arī tas savā ziņā saistīts ar Gunta

atvērās. Nekad neesmu lūgusi Dievam parādīt kādas zīmes, jo esmu uzticējusies: „Ja reiz tā jānotiek, lai ir!”

Lauras skolas laiks bija saistīts ar palīdzību vienaudžiem grūtdieniem. Varbūt tāpēc viņa mācījās par sociālo pedagoģi. Taču vēlāk saprata, ka pašreizējā izglītības sistēmā nevarēs strādāt, kā gribētu. Tagad viņa fotogrāfē, un tādu interesi mantojusi no mana tēva. Viņš gan bija amatieris, Laura ir profesionāle. Es pati esmu gājusi uz visādiem kursiem – vajag vai nevajag. Sava redzesloka paplašināšanai, prasmju pilnveidošanai. Smadzenes jānodarbina, lai nestaigā savu ceļu. Tā arī vedu bērnus uz dažādiem pulciņiem.

Un viņi paklausīgi gāja?

Esmu sapratusi, ka bērnus nevajag audzināt, uzbāzties ar pamācībām: „Kad mēs augām...” Jāļauj viņiem darīt.

Man patīk atziņa,

ko Lauriņa pateica, kad Liepājā mācījās par sociālo pedagoģi: „Jāmāk līdz bērnam paaugstināties.” Tā arī es no viņiem esmu daudz mācījusies. Vecākos vēl paaudzināju, vismaz pavirzīju. Kristis auga pats, bet kopā ar mums. Ģimenē esam kopā daudz paši darījuši, talkojuši, svētkus sev un citiem rīkojuši, dāvanas gatavojuši. Tāds mums moto: neviens cits mūsu vietā nedarīs, par mums necīnīsies.

Vai teātrī bijušas lomas, kuras nevari nospēlēt kristīgās pārliecības dēļ?

Teātrī iemācījos pa īstam smieties un raudāt. To vajadzētu katram, arī tiem, kuri nespēlē. Slimības sākas no tā, ka aizmaram emocijas. Ejam pa ielu, redzam ko smieklīgu, bet nesmejamies. Nav jābrīnās, ka nākamajā rītā sāp galva. Tas pats ar raudāšanu. Jāļauj vaļa emocijām – vienalga, sāpes vai prieks. Es vairāk smejos nekā raudu, arī tad, ja sāp.

Izrādē *Bernardas Albas māja* bija jāiemācās dusmoties. Tikai pēc gada sapratu, kāpēc tā sieviete, kuru atveidoju, tāda ir: patiesībā viņa ir nelaimīga un nezina, kā rīkoties. Varbūt nebūtu piedalījies TV seriālā *Šaubu ēna*, ja iepriekš zinātu, kas tiek filmēts. Palūdza, piekritu. Bija jāiet, jo apsolīju. Vēlāk gan aizgāju un atklāti pateicu, ka nez vai tādām lietām vajag tērēt lielu naudu.

Pērā Gintā tēloju sliktu sievieti. Kādam taču jābūt par fonu, lai parādītu labo. Tomēr neviens nav ne labs, ne sliktis. Par sliktiem padara grēks. Dievs mūs visus radījis skaistus, labestīgus, mīlošus. Tikai bieži vien nespējam piedot. Vispirms jau paši sev.

Daina Tafelberga Aletas Joneles arhīva un autores foto

PĀRDOD

Divistabu **DZĪVOKLI** Kuldīgā. Tālr. 26811411.

VW POLO CLASSIC, 1997, 1,8, benzīns, balta, TA 11.2018., tīrs salons, nav smēķēts, ērta un ietilpīga, 650 eiro. Tālr. 29331442.

RIEPAS – jaunas, lietotas. Piedāvājuma plašs riepu klāsts. Uz vietas riepas montējam, remontējam. Taisnojām, metinām alumīnija un metāla diskus. Tālr. 24933391, 20262076.

Pārdod **PVC LOGUS** un **DURVIS**, iebūvējamus skapjus, bīdāmās durvis, moduļu virtuves. Plašs žalūziju piedāvājums. Mucenieku iela 25, tālr. 28448638, Gravas iela 1 (*Elvi*), tālr. 28378818.

Veclaičīgu **SKAPI**, masāžas kabīni. Tālr. 26469611.

Dažādus **GRAUDUS**. Tālr. 29568938.

Sēklas **KARTUPEĻUS** (liela izvēle) un lopbarības kartupeļus ar piegādi. Tālr. 25598114.

Zālāju **SĒKLU**. Tālr. 22143150.

JAUNPUTNUS (3,5 mēn., brūni, 7,50 eiro gab.), dējējvistas (brūnas, gadu vecas, 3,50 eiro gab.). Piegāde. Tālr. 25331079.

Bērza **MALKU** maisos. Tālr. 26544462.

Sausu, skaldītu **MALKU**. Tālr. 27885688.

SIA **AJG plus** – sazāģētu lapkoku nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

Ar piegādi pārdod skaldītu **MALKU**, zāģētavas atgriezumus. Tālr. 29249578.

Skaldītu **MALKU**, raksta pavadzīmes. Tālr. 29428876.

PASĀKUMS**Klāt Lielā diena**

20. martā 18.15 sāksies astronomiskais pavasaris, bet laiku, kad diena kļūst garāka par nakti, latvisko tradīciju kopēji svin jau no 18. marta. Šai dienā kuldīdznieki 6.00 pulcēsies Mārtiņsalā. Tur varēs strautā muti mazgāt, iešūpot karstāko vēlēšanos, ar dziesmām sagaidīt saulīti un dzīt putnus. Pēc tam mājās krāsot olas, rīkot to kaujas, auglībai sviest tās pāri mājas jumtam, bet, ja māja pārāk augsta, tad šūpolēm. Ar olām jādālās, neaizmirstot tās ēst ar sāli, lai nav jāmelo. Veselību var sevī iepert ar pūpoliem un iečst ar dzērvenēm, bet skauģiem un raganām rīklīti aizsiet, liekot kopā dažus zariņus un sasienot ar sarkanu diedziņu. Folkloriste Vija Zariņa stāsta, ka izdarībām labs esot arī 20. datums: „Svarīgi, ko tad darīt, kādā garastāvoklī būt, lai ieliktu pamatu nākamajam gadam.”

Justīne Smilga

PĒRK

SIA **Lāses AM** par augstu cenu iepērk **LIELLOPUS** kautsvārā un **CŪKAS** dzīvsvārā. Piedāvājam piemaksas par lopu skaitu. Transports bez maksas. Tālr. 29353243, e-pasts: lases@inbox.lv.

SIA **Valinda LIELLOPUS, JAUNLOPUS** dzīvsvārā. Tūlītēja samaksa. Tālr. 29434034.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA **AIBI** iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS, TEĻUS, JĒRUS**. Augstas cenas. Samaksa tūlītēja. Svari. Tālr. 20238990.

SIA **Kurzemes Gaļsaime** – **BUĻĻUS, GOVIS, TELES**. Tālr. 63454845, 26569362, 26436271.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 29327241.

Vieglās **AUTOMAŠĪNAS, TRAKTORUS**, lauksaimniecības tehniku. Tālr. 26104984.

MOPĒDUS *Delta, Rīga, Mini*, arī rezerves daļas. Tālr. 29729977.

GARĀŽU Kuldīgā. Tālr. 29490138.

LATVIJAS MEŽU FONDS pērk **CIRSMAS, MEŽUS** un lauksaimniecības **ZEMI** visā Latvijā. Var būt ar apgrūtinājumu un bez taksācijas. Cenas augstas. Samaksa tūlītēja. Tālr. 29711172.

Z/s **Dāvji** pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** un **CIRSMAS** Kuldīgā novadā. Piedāvājam visaugstāko samaksu par skujkoku mežu. Tālr. 27406251.

Craftwood pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** visā Latvijā, cena 1000–10 000 EUR/ha. Samaksa darījuma dienā. Atjaunojam taksācijas. Tālr. 26360308.

Ozola, oša, bērza **ZĀGĀLĶUS**. Tālr. 29428876.

MALKU, cirsma, mežus. Tālr. 26544462.

SIA **ML Dvīņi** pērk **ŠĶELDOJAMO MATERIĀLU**: zarus, krūmus, zāģētavu atgriezumus. Tālr. 29576511.

Veco **PAPĪRA NAUDU, MONĒTAS**, saktas, apbalvojumus, figūras. Tālr. 26499892.

RAGUS. Tālr. 22048516.

Pērku **RAGUS**. Tālr. 25551787.

Pērku **RAGUS**. Tālr. 29395570.

VĒLAS NOMĀT

Vēlos nomāt lauksaimniecības **ZEMI** bioloģiskai graudkopībai. Tālr. 27406251.

IZIRĒ

PIEKABES. Tālr. 29944926.

Divistabu **DZĪVOKLI** Liepājas ielā. Tālr. 29407191.

DAŽĀDI

KULDĪGAS AUTOSKOLA aicina pieņemt 95. koda (dienas grupai), kā arī B, BE, C, CE autovadītāju kursiem Kuldīgā. Sākums 19. martā. Sīkāka informācija pa tālr. 29491388, 63322550.

MODRA AUTOSKOLA rīko B, BE, C, CE kategorijas kursus Kuldīgā, Pētera ielā 5. Tālr. 26120089.

AUTOSKOLA Ripo-A rīko 95. koda kursu Skrundā. Tālr. 26773763.

AUTO SIGNALIZĀCIJU uzstādīšana, juraauto.lv, tālr. 29242556.

PĀRVADĀ mēbeles. Tālr. 22377474.

Visu modeļu **DZIRDĒS APARĀTI**, to rezerves daļas, barošanas elementi, bezmaksas pielaišana, labošana un pārdošana 21. martā 10.30–14.00 Kuldīgā PVA centrā (poliklīnikā), pasta 2. stāvā.

D/b **Kurzemīte** gada **PĀRSKATA SA-PULCE** 26. martā 19.00 *Rumbiņas* zālē, Kuldīgā, Liepājas ielā 14. Tālr. 29187135.

JUMTA DARBI, maiņa. Koka karkasa montāža. Iekšdarbi. Santehnika. Tālr. 26269909.

VAJADŽĪGI

SIA **Latigma** (40003622132) kokapstrādes uzņēmums Ugālē **AICINA DARBĀ**: kokvedēja šoferus darbam balķu laukumā (var uz nepilnu slodzi), kurinātājus, iekārtu operatorus, līnijas darbiniekus. Konkrētspējīgs atalgojums. Nodrošinām ar transportu. Tālr. 26368239.

Darbībai paplašinoties, SIA **Otaņķu Dzīrnāviņš** (42103015892) aicina darbā B kategorijas **TRAKTORTEHNIKAS VADĪTĀJU**. Vēlama pieredze lauksaimniecībā. Tālr. 28808260.

SIA **Baltic Industrial Composites** piedāvā darbu **STIKLAPLASTA LĪMĒTĀJIEM**. Darba vieta Ventspils nov., Vārves pag., Zūrās. Apmācību piedāvājam uz vietas. Vidējais atalgojums virs 500 eiro pēc nodokļiem. CV sūtīt e-pastā: gints.briedis@composites.lv.

Ēku siltināšana ar **EKOVA TI**, aizpildām ēku gaisa spraugas. Tālr. 27829190.

TĪRĀM dīvānus, krēslus, paklājus. Izbraucam pie klienta mājās. Veicam mēbeļu restaurāciju, tapsēšanu. Tālr. 28134800.

Sertificēts **MEŽA TAKSATORS – STIGOŠANA, DASTOŠANA**. Tālr. 28358514.

SIA **Bērzi plus** notīra krūmu **APĀUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērk zarus šķeldošanai un cirsma izstrādei. Tālr. 29150380, 26458900.

Zāģējam **BALĶUS** dēļos klienta sētā. Tālr. 26547957.

BĪSTAMU KOKU likvidēšana, zaru zāģēšana u.c. darbi augstumā. Tālr. 26085985.

Augļu koku **VAINAGU** veidošana. Tālr. 26171160.

Ātri un lēti ierīko **DZIĻURBUMU**. Tālr. 29605105, 28205914.

SIA **Premium Wood** (41203050927) – **STRĀDNIEKI** kokapstrādē. Tālr. 28761112.

SIA **Premium Wood** (41203050927) – **MEHĀNIKI, ATSLĒDZNIEKI** kokapstrādē. Tālr. 28761112.

Kokapstrādes uzņēmums SIA **Vēvers** (41203017104) piedāvā darbu **STRĀDNIEKIEM** kokapstrādē. Tālr. 28635733.

SIA **HRG-lux** (41203030738) – **PĀRDEVĒJA** un **DARBINIEKS**. Tālr. 26875027.

SIA **Vesto Technology** (48503016686) piedāvā darbu **VIRPOTĀJAM**. Darbs Saldū. Tālr. 29255940.

LĪDZJŪTĪBAS

*Daudz darbiņi padarīti,
Daudz soliņi iztecēti;
Lai nu mīļi Zemes māte
Pārkļāv savu seģenīti.*

/T.dz./

Skumju brīdī esam kopā ar Raimondu Ansonu, tēti pavadot mūžībā.

Solvita un Mareks

*Dusi saldi zemes rokās,
Lai tev sapņu nepietrūkst;
Mīļās rokas ziedus noklās,
Un tev silti vienmēr būs.*

/A.Straube./

Izsakām līdzjūtību Tatjanai Kulbarei, brāli smilšu kalniņā pavadot.

Rudīte, Biruta, Larisa, Anna, Silvija, Inita

Jūtam līdzī Tatjanai Kulbarei, brāli mūžībā pavadot.

Ilga, Martiņa, Inese

*Es jau aizeju atmiņā –
Siltā sapnī zem dzimtenes spārna.*

/T.Skrīna./

Izsakām līdzjūtību Tatjanai Kulbarei, brāli zaudējot.

Sekcijas kaimiņi

*Saņem, labā Zemes māte,
Vienu simu māmuliņi,
Apsedz viņu silti, silti
Savām smilšu villainēm.*

/T.dz./

Jūtam līdzī Jānim Olmanim un tuviniekiem.

Cēru, Kramēnu, Ķiršu, Zušu ģimenes

*Man nogura dvēselīte,
Šai saulē dzīvojo.*
*Dod, Dieviņi, vieglu dusu
Baltā smilšu kalniņā.*

/T.dz./

Skumju brīdī esam kopā ar tevi, Elmār, no tēva atvadoties.

IK G.MATROŽA KOKZĀĢĒTAVA kolektīvs

Mūžībā aizgājis
ARVĪDS CĒRPS
(06.10.1930. – 15.03.2018.).
Izvadišana otrdien, 20. martā,
13.00 no kapličas Aizputes ielā
uz Kalna kapiem.
Tuvinieki

Seko mums:

 Kurzemnieks

www.kurzemnieks.lv

 jaunais_kurzemnieks

 @kurzemnieks_K

VIENKĀRŠI MALKAS TRANSPORTĒŠANAS RATIŅI.

Tie ir:

- praktiski, efektīvi un inovatīvi,
- palīdz izvairīties no sūpēm mugurā un rokās,
- ideāla dāvana,
- ir dažādas versijas.

cena no **35** eiro

EOX - METĀLAPSTRĀDE

- Virpošanas darbi
- Frēzēšanas darbi
- Metināšanas darbi
- Individuālie projekti

Adrese: Mucenieku iela 9, Kuldīga.
Tālr. 26596246.

**Jaunumi arī portālā
[www.kurzemnieks.lv!](http://www.kurzemnieks.lv)**

SEN

Liels ugunsgrēks

Nodedzis līdz pamatiem Vilgāles krogs uz Kuldīgas-Aizputes trakta. Bijušā kroga ēkā atradās pasta palīga nodaļa un Turlavas tvaika koppienotava. Pasta nodaļa nav cietuse, izdevies visu paglābt. Cietēja būs pienotava. Uguns it kā cēlusies no pienotavas skursteņa. Uguns izcelšanās apstākļus vēl turpina noskaidrot.

Kuldīgas Vēstnesis
1928. gadā

JOKI

Vecāsmātes fotoalbums:
1938 – sāku iet skolā (1 foto).
1949 – beidzu skolu (2 foto).
1957 – beidzu augstskolu (1 foto).
1962 – apprecējos (3 foto).
Mazmeitas fotoalbums:
19.38 – ienācu restorānā (29 foto).
19.41 – atnesa ēdienkarti (18 foto).
19.52 – pasūtīju ēdienu (41 foto).
19.59 – aizgāju uz tualeti (123 foto).
20.03 – iznākot no tualetes, satiku draudzeni (52 foto).
20.11 – atnesa ēdienu (38 foto).
20.30 – atnesa rēķinu (12 foto).

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 16. MARTĀ

Dienas garums – 11 st. 52 min. ☾
Saule lec 6.37, riet 18.29.

Naktī -7°...-6°

Z
R ↘ A ↗
D
3-4 m/s

Dienā -3°...-6°

Z
R ↘ A ↗
D
4-6 m/s

RĪT, 17. MARTĀ

Dienas garums – 11 st. 57 min. ●
Saule lec 6.34, riet 18.31.

Naktī -7°...-6°

Z
R ↘ A ↗
D
3-4 m/s

Dienā -2°...-6°

Z
R ↘ A ↗
D
3-6 m/s

PARĪT, 18. MARTĀ

Dienas garums – 12 st. 1 min. ●
Saule lec 6.32, riet 18.33.

Naktī -8°...-6°

Z
R ↘ A ↗
D
1-2 m/s

Dienā -4°...+2°

Z
R ↘ A ↗
D
3-5 m/s

23. Starptautiskais Baltijos baleta festivāls
26/03 19:00
t/n JŪRAS VĀRTI Ventspils

Ballet Hispánico
BALETA IZRĀDES (ASV)

KUREKSS

PĒRK
cirsmas
mežus īpašumā
skujkoku zāgbaļķus

Zvaniet, nāciet, vienosimies, piedāvāsim Jums visizdevīgāko risinājumu!

APMAKSA TŪLĪTĒJA!

BEZMAKSAS ZĀGBAĻĶU TRANSPORTS uz SIA KUREKSS Ventspils, Kuldīgas un Dundagas novados

- Cirsma, meža īpašumi: tālr. 63624364, 29403378;
- zāgbaļķi: tālr. 29141474;
- transporta pakalpojumi: tālr. 29133213, 26551033

www.kurekss.lv

LAIKS SAĶEMMĒTIES!

Tēls cits, saturs tas pats

KURZEMES RADIO

Labākā mūzika, jaunākās ziņas un Tavi mīļākie raidījumi!

www.kurzemesradio.lv

GINTS GRĀVELIS KOMĒDIJĀ

PRIECĪGA VĒSĒS PANNA DIVĀS DAĻĀS

OPTIMISTS

ĪSTA PAMĀCĪBA KĀ DZĪVOT LABĀK

11. aprīlī 19:00 Kuldīgas kultūras centrā
Biļetes "Biješu Paradīzes" kasēs.

PĒRKAM

* Augošu koku cirsma un sortimentus pie ceļa;
* Papīrmalku ostās: (Rīgā, Mērsragā, Liepājā)

Palīdzam noformēt dokumentus, veicam cirsma iestīgošanu, dastošanu, novērtēšanu.

Metsā

Telefoni informācijai: 29196926
www.metsaforest.com/lv

EKSKURSIJAS NO KULDĪGAS, SALDUS, BROČĒNIEM, DOBELES:

- ◆ ceļojums uz ziedu un putnu valstību – 1.–6. maijs (brīvas 12 vietas),
- ◆ Drakulas zeme Transilvānija – 19.–26. maijs (brīvas 12 vietas),
- ◆ Baltkrievija un senā Lietuvas Lielkrievijas zeme – 15.–22. jūnijs (brīvas 9 vietas),
- ◆ relaksācija Karpatos – 16.–21. jūlijs (brīvas 15 vietas),
- ◆ pa dabas takām Dienvidpolijā un Čehijā – 10.–15. augusts (brīvas 9 vietas),
- ◆ pūķa pilsēta Krakova un Tatra kalni – 22.–25. augusts (brīvas 20 vietas),
- ◆ sēņu festivāls Lietuvā un Mazūrijas ezeru zeme Polijā – 23.–24. septembris (brīvas 38 vietas),
- ◆ papildgrupa: Klods Monē, Vinsents van Gogs un Gustavs Klimts multimediju mākslas izstādē Tallinā – 7. aprīlis (brīvas 16 vietas),
- ◆ ziedu dārzi Daugmales pusē – 19. maijs (brīvas 28 vietas),
- ◆ Kalsnavas peonijas un mistiskā Vidzeme – 16. jūnijs (brīvas 15 vietas),
- ◆ Malēnija laikmetu lokos – 14. jūlijs (brīvas 26 vietas),
- ◆ pa Sēliju un Latgali ar garšu un baudu – 4.–5. augusts (brīva 21 vieta),
- ◆ no Taevaskojas sarkanajām klintīm līdz Elles kapam Igaunijā – 8. septembris (brīvas 33 vietas),
- ◆ izsmalcinātas brīvdienas Panemunes pilī – 17.–18. novembris (brīvas 32 vietas).

www.celojumulade.lv, tālr. 26065020, Ligita.

LOGI UN DURVIS Ziemas atlaides logiem līdz 48% vēl martā! Akcija līdz 31.03.2018.

- ŽALŪZIJAS
- GARĀŽU VĀRTI
- METĀLA DURVIS
- PRETINSEKTU SIETI
- PVC LOGU UN DURVJU REMONTS

Kuldīga, Vakara iela 15. www.montaznieksde.lv
Tel. / fax 63323281, mob. 26179829 **MONTĀŽNIEKS DE**

SIA STILLS
Talsu nov. Laidzē

pērk zāgbaļķus:

- ◆ **OZOLA** no 24 cm/d
A klase no 90 līdz 330 eiro/m³
1. šķira no 120 līdz 170 eiro/m³
2. šķira no 90 līdz 120 eiro/m³
- ◆ **OŠA** no 24 cm/d
A klase no 120 līdz 180 eiro/m³
1. šķira no 80 līdz 120 eiro/m³

Samaksa tūlītēja.
Tālr. 29463811, 29334955.

MARTA ERUDĪTS

Kas tiek saprasts ar terminu *valodas sala*?

Atbildes līdz 19. marta 12.00 atsūtīt e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv.

Atbilde: augsta statusa profesionāļi ķeltu kultūrās, visbiežāk reliģiskie vadītāji, bet arī likumdevēji, dziednieki un tiesneši, ir druidi.

Pareizi atbildējuši: Ausma Kreidere, Velta Višņevska, Indra Ābelīte, Jolanta Dala, Ingars Neimanis, Mārcis Arājs.